

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł.; kwartalnie 3 zł.; miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ówrocetni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Dodatek na azio

do opłat za jazdę i frachty na austriackich kolejach żelaznych.

Od 1go lutego 1876 r. pobierany będzie dodatek na azio w zakładach kolejowych do tego uprawnionych i z prawa swojego korzystających w wysokości 60/0 Istniejące na korzyść publiczności wyjątki od opłaty dodatku na azio, pozostają niezmiennione.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, 27 stycznia.

(Sprawy serwitutowe.)

Od początku ustanowienia władz serwitutowych aż po koniec grudnia 1875 zgłoszono 28.507 używalności podlegających postępowaniu w myśl ces. patentu z dnia 5 lipca 1853, w której to liczbie mieści się 101 używalności zgłoszonych dopiero w ubiegłym półroczu.

Ogólna liczba gmin, przysiółków, kolonii i sołtystw, w których wykazano służebności wynosi 5384. Z pomienionej liczby 28.507 zgłoszonych służebności załatwiono po koniec grudnia 1875 r. 28.354, z tych pozostaje jednak w zawieszeniu z powodu wniesionych rekursów ministerjalnych, nie oddanych ekwiwalentów lub niezłożonych jeszcze kapitałów wykupna 496 spraw, tak iż liczba załatwionych już ostatecznie spraw wynosi 27.858.

Z końcem grudnia 1875 pozostało więc do załatwienia spraw 153, z których jednak tylko 57 nie było jeszcze wcale przedmiotem dochodzenia, gdyż co do 57 spraw wydano już orzeczenia przygotowawcze a 39 spraw było właśnie w toku.

W ciągu ostatniego półroczu załatwiono ostatecznie 319 spraw; z tych przeprowadzono w drodze ugody na korzyść strony uprawnionej 90 spraw, rozstrzygnięto orzeczeniami na korzyść strony uprawnionej 123 spraw a w 106 wypadkach odsądzono występujących z uroszczeniami do służebności.

Z orzeczeń zapadłych na korzyść strony uprawnionej opiewa 117 na wykup, a 6 na regulację, w liczbie zaś zawartych ugód znajduje się 73 na wykup a 17 na regulację.

Ze względu na rodzaj używalności obejmują sprawy załatwione w ubiegłym półroczu, spraw poboru drzewa opałowego 64; poboru drzewa budulcowego 45; poboru drzewa na ogrodzenie 27; poboru drzewa na sprzęty 10; prawa paszy 93; poboru płodów leśnych 5; innych używalności 75.

Jako wynagrodzenie za zniesione służebności przyznano w ziemi po koniec czerwca 1875 roku 249.411 morgów 227 kw. sąż., w drugim półroczu 1875 r. 7606 m. 1256 kw. sąż. razem przeto 257.017 m. 1483 kwad. sąż.; w kapitale po koniec czerwca 1875 r. 1.043.388 złr. 89 1/2 ct. w drugim półroczu 15.921 złr. 67 ct. razem przeto 1.059.310 złr. 56 1/2 ct. w. a.

Wykazane powyżej ekwiwalenta obejmują 151.374 morgów 500 1/2 kw. sąż. lasu i 105.643 m. 982 1/2 kw. sąż. gruntów ornych, łąk, pastwisk i t. d.

Sprawy dotychczas nie załatwione rozdzielają się na pojedyncze Starostwa w następującym stosunku.

Najwięcej bo 20 spraw pozostaje do załatwienia w starostwie Tarnobrzesckiem, 12 w starostwie Nowotarckiem, 11 w starostwie Stryjskiem i 9 w starostwie Mościskiem.

W 4 starostwach liczba spraw niezałatwionych nie przerosła 6 spraw, w 2 starostwach liczby 5, w 3 liczby 4, w 9 liczby 3, w 8 liczby 2, w 12 starostwach zalega tylko po jednej

sprawie, a w reszcie starostw nie ma obecnie już żadnej niezałatwionej sprawy.

Lwów, 27 stycznia.

Wyjaśnił się zupełnie przebieg i cel konferencji, odbytych ostatnimi czasy przez członków izby panów w sprawie rokowań austriacko-węgierskich. Nie było najmniejszej podstawy do tłumaczenia tajemniczości konferencji w duchu niepomyślnym dla rządu i podsuwanie izbie wyższej dążeń z którymi cała jej świetna przeszłość konstytucyjna powstawałaby w jaskrawej sprzeczności. Podnieśliśmy to zdanie jeszcze wtedy, gdy prasa wiedeńska zostawała pod wpływem ślepego alarmu, ale dyskreca przestraszona przez uczestników konferencji nie pozwalała przytoczyć na poparcie tego zdania dodatnich szczegółów. I dziś dyskreca osłania tak samo jak w pierwszej chwili cały tok i rezultat konferencji, ale koła zaniepokojone otrzymały już wystarczające zapewnienia, że alarm był zupełnie fałszywym. Nie umielibyśmy wytłumaczyć tak dziwnych domysłów, którym kłam zadawał zdrowy rozsądek, gdyby nie ta okoliczność, że koła polityczne stolicy austriackiej utrzymywane w ciągłym rozdrażnieniu przez ataki węgierskie popadły w pewien chorobliwy niepokój, który niepozwała im dobrze odróżnić niezachwianych zwolenników gabinetu od dwuznacznych i milczących żywiołów. Członkowie izby panów nie wyjawili nigdzie swoich uchwał poufnych ale to pewna, że treść tych uchwał odpowiada zupełnie stanowisku zajętemu przez większość wiernokonstytucyjną wobec pretensyi węgierskich i że nieobecność ministrów na konferencyach nie miała żadnej nieprzyjemnej dla rządu dążeń. Członkowie izby panów nie zapraszali ministrów dla tego, ażeby w skutek ewentualnych interpelacji nie weszli w kolizję z dyskreccją, do jakiej zobowiązali się wspólnie z ministrami węgierskimi.

Śnać już i dziennikom węgierskim przykrzą się codzienne monotonne

wycieczki przeciw Przedlitawii, z powodu kwestyi handlowo-cłowej i bankowej, gdyż jeden z nich, który odznaczając się właśnie największą wytrwałością w polemice, choć uchodzi za bardzo poważny, może najpoważniejszy organ, zajął się dla odmiany sprawą przyszłego budżetu wojskowego. Na to jest jeszcze dość czasu, ale ponieważ w skład nowej Izby weszły młode żywioły w znacznej liczbie i może także silnie zastąpione będą w wspólnych delegacjach, więc rozprawa o przyszłym budżecie wojskowym ma zapewne na celu także zjednanie owych młodych żywiołów dla praktykowanej od trzech lat polityki najogólniejszej oszczędności co do wydatków na armię. Artykuł, o którym tu wspominamy, napisany jest z wszelkimi pozorami gruntownej rozprawy, bo cyframi stara się wykazać, że gospodarstwo wojskowe w Austrii nie jest tanie, lecz owszem więcej kosztuje niż w innych pierwszorzędnych mocarstwach Europy. Cyfry ogólne, wyjęte ze statystycznych zestawień mówią całkiem odmiennie, bo Austrija zajmuje tam miejsce dopiero po Rosyi, Francyi i Niemczech, a jej kwota przedstawiająca wydatki na armię, jest bez porównania niższą od kwot wydawanych przez te trzy mocarstwa. Ale autor artykułu przeniósł niektóre wydatki umieszczone w budżecie innych ministerstw do budżetu wojskowego, naciągnął te daty do postawionego *a priori* twierdzenia, i po wielu warunkowych premissach doszedł do rezultatu, że administracja wojskowa w Austrii jest najkosztowniejszą. Gdyby wywody te pojawiły się w innej szczęśliwszej porze, mogłyby zwrócić na siebie uwagę. Dziś jednak, gdy wszystkie inne mocarstwa myślą tylko o podniesieniu swojej siły zbrojnej, a zawiązania na Wschodzie właśnie dla pokojowego przebiegu akcji wymagają niezbędnie, ażeby państwo na jej czele stojące nie było bezsilnym, cały ów artykuł jest niewczesny i niestosowny. Ale pominąwszy nawet niestosowność tego artykułu w obec dzisiejszego stanu spraw zagranicznych, razi on jeszcze każdego swoją dążnością co do spraw wewnętrznych. Dążność ta jest jasną jak słoń-

Z PODRÓŻY NIEMCA

po Polskę z roku 1791.

II.

Ponieważ listy zawierające opis podróży po Polskę wydrukowane są bezimiennie, zachodzi więc pytanie, kto je pisał?

Niewątpliwie Niemiec wyznania protestanckiego, zamieszkały w Berlinie, pochodzenia mieszczańskiego, stanowiący przeciwnik Jezuitów, nie umiejący wcale po polsku, politycznych zasad liberalno-monarchicznych, wielki przyjaciel Polaków i Polski a zapalony admirator króla Stanisława Augusta, którego wynosi niesłychanie i któremu przypisuje wszystkie reformy, które w Polsce w czasie tym zaprowadzono. Wszystko to wynika niewątpliwie z własnych jego listów.

Osmielilibyśmy się atoli jeszcze bliżej oznaczyć osobę autora. Z niektórych bowiem względów wnosimy, że jest nim nie kto inny jak sam redaktor *Berlinische Monatschrift*, Jan Eryk Biester.

W biografii jego, umieszczonej w *Allgemeine Deutsche Biographie*, czytamy, że w chwilach wolnych od urzędowych zajęć, odbywał zwykle podróże, tak w r. 1782 po Szwajczerkę, w r. 1787 po całych Niemczech i t. d. Sądźmy, że pod tem lakonicznym „i t. d.“ ukrywa się właśnie między innymi także nasza podróż po Polskę z roku 1791.

Zapatrzywania listów tych zgadzają się jak najzupełniej z dążnościami i sądami in-

nych artykułów Biestera, któreśmy w czasopiśmie jego czytali, tak n. p. admiracyą dla króla Stanisława Augusta znajdujemy także w przedmowie, którą Biester dodał do przytoczonego wyżej listu króla, wystosowanego do akademii berlińskiej; z uenawicią dla Jezuitów spotykamy się aż do zbytku we wszystkich rocznikach jego czasopiśma. Dalej autor opisu podróży, mówiąc o rolnem gospodarstwie i hodowaniu bydła w Polsce, porównywa je zwykle ze zwyczajami zachowywanymi na Szwajczerkę, choć, jak z opowiadania jego wynika, zamieszkały jest w Berlinie. I ta okoliczność przemawia za autorstwem Biestera, który, jak to powiedzieliśmy, na kilka lat poprzednio zwiedzał Szwajczerkę.

Przebywając w Warszawie nasz podróżny z zamiłowaniem zwiedza biblioteki, stara się zapoznać z ich urządzeniem, opisuje szczegółowo system, według którego urządzono bibliotekę Żałuskich, a wszystko to naprowadza nas na domysł, że autor musiał stać w pewnym związku z zatrudnieniami bibliotecznymi, a jak już powiedzieliśmy wyżej, Biester był dyrektorem królewskiej biblioteki w Berlinie.

Kiedy autor nasz prezentuje się Stanisławowi Augustowi, król między innymi przesyła przez niego pozdrowienie dla dwóch uczonych berlińskich Formeya i Buschinga, widać więc z tego, że autor nasz musiał stać w stosunkach z uczonymi i zapewne sam do nich należał, co także przemawia za autorstwem Biestera.

Wreszcie artykuły w *Berlinische Monatschrift* z reguły są podpisane przez autorów, z wyjątkiem tych, które wychodzą od redakcyi. Dopóki Biester redagował piśmo to wspólnie z Gedikiem, t. j. do roku

1790, napotykały jeszcze czasami imię jego pod artykułami dla odróżnienia tych, które on, od tych, które Gedike pisał. Od roku 1791 zaś, kiedy je sam wydaje, już nigdy się nie podpisuje, wnosimy więc ztąd, wiedząc że nie tylko zajmował się redakcyą tego piśma, lecz sam niemają w niem pisywał, wnosimy — mówię — ztąd, że prawdziwa większość niepodpisanych imieniem autora artykułów pochodzi właśnie od samego redaktora, jak się to zresztą dzisiaj dzieć zwykło, a więc także i nasz opis podróży.

Z tego wszystkiego domyślamy się, że tym podróżnym jadącym do Polski w końcu kwietnia r. 1791 razem z jakimś Anglikiem i opisującym podróż tę w formie listów, jest Jan Eryk Biester.

Przeciwko temu domysłowi naszemu zdają się przemawiać niektóre szczegóły tej korespondencyi, których nie chcę zamilczeć. List siódmy zaczyna się od ustępu, który zdaje się wskazywać jakoby korespondent pisywał tylko według instrukcyi danych mu z redakcyi, jakoby odpowiadał tylko na pytania, które mu redakcyja, a nią jest Biester, postawiła. List dziesiąty zaś zaczyna się od słów, które zdają się wskazywać, jakoby redakcyja niekoniecznie podzielała tak wielką przychylność korespondenta dla Polaków.

Jedno i drugie przemawia przeciw naszemu przypuszczeniu, sądzę jednak, że tylko pozornie. Biester bowiem mógł użyć umyślnie tych zwrotów, aby tem bardziej nie zdradzić swego autorstwa, mógł się rozmyślnie dopuścić tej małej mistyfikacyi i w tym celu może opisowi swemu nadał także formę listów; że zresztą listy te przed wydrukowaniem doznały pewnego przerobienia i

uzupełnień, widać z wielu ustępów. Zresztą ów szczegół z listu dziesiątego odnosi się może do niektórych znajomych berlińskich lub czytelników czasopiśma, niepodzielających zwykłych zapatrywań o Polsce, którym więc korzystne sądy autora niekoniecznie przypadały do smaku. Wnoszę z tego, że szczegóły te nie obalają jeszcze mego domysłu o autorze tych listów.

Z całego toku opisu zdaje się, jakoby podróżni nasi nie mieli w Polsce żadnych interesów do załatwienia, lecz podróżowali tylko dla zwiedzenia kraju.

Druga część opisu zajmująca się Toruniem, nie zawiera dla nas prawie nic ciekawego; przytoczę z niej tylko jeden szczegół w sprawie Kopernika, o którym, jak to zobaczymy, nawet przez głowę autorowi nie przejdzie, żeby miał być Niemcem.

„Jeszcze stoi dom na starym mieście — pisze autor — na rogu ulicy piekarskiej, jeszcze widać w nim pokój o dwóch oknach, w którym się urodził Mikołaj Kopernik 19 stycznia 1472 r. Teraźniejszy właściciel, rzemieślnik, wpadł na szczęśliwą myśl, kazać umieścić glob na studni blisko domu tego stojącej. Malowany portret Kopernika znajduje się w bibliotece. Nos długi, bystre oczy, z całego zakroju polska twarz. Ta okoliczność i nazwisko jego, które pewnie brzmiało Cepernik lub podobnie, potwierdzają podanie, że ojciec jego był polski chłop. t. j. niewolnik, że zatem wielki ten człowiek prawnie — jak się wyrażają popełniając blasfemią — powinien był także być niewolnikiem. Zamiast tego został filozofem, lekarzem, matematykiem i astronomem, dobroczyncą i luminarzem współczesnych i potomnych...”

„Wdzięczne rodzinne miasto jego ka-

ce, i już kilka razy wystąpiła na jaw nawet z daleko większą otwartością. Węgrów opanowało to błędne przekonanie, że wśród dzisiejszych kłopotów finansowych, szukać powinni pomocy w zniesieniu wspólnych wydatków a mianowicie w zniesieniu wydatków na armię. Przy wielu sprawach, a świeżo w toczących się obecnie rokowaniach Węgrzy dowiedli, że opór ich zdoła oprzeć się wszelkim nawet najwięcej przekonującym przedstawieniom austriackim. Jak nikt nie przekonał dotąd Węgrów, że ich pretensje dzisiejsze są wygórowane, i że oni a nie Austria stanowią stronę wyzywającą, tak na nic się nie zdadzą uwagi austriackie, że nie w budżecie armii lecz w domowym gospodarstwie Węgiei tkwi źródło uporczywego przesilenia. O tyle tylko zaszła zmiana na lepsze, że dziś już i w sejmie węgierskim istnieje stronnictwo, które bez uprzedzeń patrzy na stan rzeczy, i przez usta swojego kierownika, barona Sennyeya, oświadczyła się w ostatniej rozprawie budżetowej za potrzebą przekształcenia organizacji honwedów.

W kilku dniach, które dzielą chwilę obecną od terminu wyboru senatorów we Francji, chcieliby umiarkowani republikanie naprawić skutki kilkumiesięcznej nieczynności swojej, zasłonić przed światem potłokę wewnętrzną, która coraz więcej podkopuje jednolitość polityczną — jednym słowem chcieliby pogodzić się z nieprzejednanymi secesjonistami w ten sposób, ażeby nawet tam, gdzie radykalizm rozporządza większością głosów, wyszli z urny wyborczej kandydaci należący do politycznej świty p. Gambetty. Jeden z dzienników uchodzący za inspirowany ułatwia tę pracę pojednawczą, bo wydając w tanich zeszytach znaną pracę ankiety parlamentarnej o pięknej gospodarce koryfeuszów ostatniej rewolucji przypomina obu stronom, że łączy ich wspólna przeszłość i wspólne dzieło, zapisane tak krwawymi głoskami w dziejach Francji. Republikanie zamiast poczuwać się do wdzięczności za ten krok wołają w niebogłosy, ażeby rząd konfiskował to sprawozdanie, bo jego publikacja stanowi dziś występki zakłócenia publicznej spokojności i podżegania jednego stronnictwa przeciw drugiemu. W dodatku nazywają republikanie sprawozdanie ankiety pamfletem pełnym kłamstw i pospolitych oszczerstw. Jest to już zuchwałość bez granic, bo przecież wie każdy, że ankieta badająca historię 4 września 1870 była w swoim składzie podobną zupełnie do owej komisji, która przez usta Savarego obwiniała w Zgromadzeniu narodowym bonapartystów o pospolite spiskowanie. Więc jedna komisja kła-

mie stanowczo dla tego, że nie widzi idealów politycznych w bohaterach ostatniej rewolucji a druga komisja ma stanowczo rację, bo nazywa całe stronnictwo zgromadzone spiskowców cesarskich? Reprodukcję sprawozdania komisijnego o rządzie z 4 września 1870 nie możnaby pochwalić w takim razie, gdyby republikanie postępowali lojalnie wobec swoich stronnictw. Ale jeżeli organom republikańskim wolno odświeżać stare dzieje i ponawiać oklepane historyjki o legitymistach, orleanistach i bonapartystach, to dlaczegoż dzienniki monarchiczne miałyby znosić wszystko potulając bez odpłacenia pięknem za nadobne? Skoro już walka stronnictw weszła raz na tory niewłaściwe, to musi wytrwać na nich przynajmniej do zakończenia obecnej agitacji wyborczej.

Nec locus ubi Troja! — mogą zawołać republikanie hiszpańscy po świeżych wyborach do Kortezów. Tylko trzech posłów republikańscy zasięga w Kortezach, a jeżeli zechcą ukonstytuować się w osobne stronnictwo, to po wyborze prezesa, wiceprezesa i sekretarza, braknie im jednej drobnostki: — członków! Nawet kandydatura Castellara poniosła taką klęskę, że trudno uwierzyć, iż niedawno ten sam Castellar stał na czele rządów republikańskich w Madrycie! Przykre to *memento mori* dla republikanów francuzkich, którzy tak głośno triumfowali przed dwoma laty, gdy po drugiej stronie Piryneów idea republikańska sztuczniei środkami na wierzch wypływała. Jak ówczesne okrzyki tryumfalne republikanów obalamuły we Francji niejednego monarchistę, który widział w tem wschodzącą już jutrzemkę ogólnej republiki, tak w dzisiejszych agitacjach wyborczych niejednego republikanin francuzki zastanowi się może nad pytaniem, czy jego głos nie przyczyni się do sztucznego podtrzymywania takiego eksperymentu politycznego, jakim były dla Hiszpanii rządy Castellara i Serrana.

Rada państwa.

Komisja ekonomiczna Izby deputowanych obradowała d. 24 b. m. nad sprawozdaniem dep. Dormitzera o odpowiedzi p. ministra handlu na dwie interpelacje wniesione w Izbie w sprawach handlowo-politycznych. Wnioski swe przedłożył dep. Dormitzer w sprawozdaniu następującym wywodem:

„W toczącym się wypowiedzeniu przez W. Rząd traktatu handlowego między Au-

stryą i W. Brytanią z 16 grudnia 1865 r., ugody dodatkowej z 30 grudnia 1869 r. i traktatu handlowego między Austrią i Francją z 11 grudnia 1866 r., jakoteż w usiłowaniu skłonienia rządu niemieckiego do przedsięwzięcia rewizji zawartego z państwami niemieckimi traktatu handlowo-cłowego z 9 marca 1868 r. jeszcze przed terminem wypowiedzenia, uznaje komisja środki, które wita z radością; torują one bowiem drogę zdrowej, stosunkom naszego przemysłu odpowiedniej polityce handlowej i o tyle zdolne są wzbudzić zaufanie o ile pozwalają wnosić, że rząd cesarski uznaje potrzebę nadania przez zmianę naszego celnictwa i właściwą handlowo-polityczną akcję handlowi i przemysłowi większej miary państwowej opieki, silniejszej zachęty i wolniejszego zakresu dla ich ruchu. Również może komisja wyrazić Rządowi zupełne uznanie na oświadczenie, że uznaje rozmaite nadużycia, do jakich daje powód obecna manipulacja przy apreturze i że uważa za ważne dla siebie zadanie na przyszłość czynność apreturową i właściwe ułatwienia międzynarodowego handlu w ten tylko sposób i w tych rozmiarach wprowadzić, o ile to interesowi i miejscowemu przemysłowi odpowiada; widzi się tedy komisja spowodowaną polecić rządowi, aby wziął się natychmiast do usunięcia wspomnianych nadużyć, na przyszłość zaś stosownie do danego przez rząd zapewnienia, starał się, aby obok utrzymania postanowień służących handlowi granicznemu, czynności apreturowa odpowiednio do potrzeb właściwych gałęzi przemysłu zmienioną została.

Oświadczenie Rządu, że plan nowej taryfy cłowej dopiero równocześnie z dokonaną rewizją traktatów handlowych przedłoży Izbie, zdolne jest jednak wzbudzić niejakie obawy, jeżeli sobie przypomnimy jak dotąd postępowano w zawieraniu traktatów. Po największej części wychodzono w takim razie ze stanowiska politycznego, a uprawnione wymagania miejscowego przemysłu musiały w pojedynczych wypadkach doznawać uszczerbku i padać niejako ofiarą często tylko urojonych interesów. Zaprzeczyc także nie można, że taryfy ugodowe państwo na pewny przeciąg lat krępują, podczas gdy nieraz stać się może, że zaszczytymczasem zmiany w stosunkach produkcyjnych wymagać mogą modyfikacji taryfy. Wobec tego trudno jednak nieuwzględnić, że niekorzyści ugodowego taryfowania wystąpiły na jaw dopiero przez szybką zmianę pojedynczych pozycji cłowych, podczas gdy przemysł pod tym względem większej wymaga trwałości i jeżeli wartość ugod handlowych według tego jest oceniana, że z pełnem uwzględnieniem właściwych stosunków produkcyjnych kraju, winny mieć zarazem na oku ułatwienie i wzrost zbytu miejscowych wyrobów, na który to ostatni punkt nie jeden przemysł słuszną wielką kładzie wagę, to niejedno postanowienie w dotychczasowych traktatach mogłoby wzniesić przeciw sobie zarzut. Do tego jeszcze zawarte ugody często bezpośrednio przed upływem terminu ratyfikacyjnego przedkładane bywają ciałom reprezentacyjnym, co tymże

głębsze zbadanie nadzwyczajnie utrudnia i prawie niepodobnem czyni.

Jeżeli przeto Rada państwa na przyszłość przy traktowaniu taryfy cłowej wszelkie wymagania ma uwzględnić, musi jej być zastrzeżonym pełny, niekępowany prawny wpływ i rozstrzygnięcie, co tylko wtedy stać się może, jeżeli będzie w stanie w porę przedsięwziąć zbadanie odnoszących się do tego przedłożeń, aby następnie dojrzałe rozważyć, czy układy z obcemi państwami, doradzają zrzeczenie się autonomicznego ułożenia taryfy cłowej.

Nad powyższem sprawozdaniem wszczęła się ożywiona rozprawa. Ded. dr. Hallwicha, Ganaahl i br. Zschok ubolewają, że nie położono w tem sprawozdaniu nacisku na żądanie taryfy minimalnej. Hr. Hohenwart żali się, że rząd nie odpowiedział na jego interpelację i nie wyłuszczył powodów swego milczenia. Zapowiada on tedy wnioski odmienne w ciągu rozprawy szczegółowej. Dep. Gomperz oświadcza, że odpowiedź rządu zrobiła wszędzie dobre wrażenie. Mowca sądzi, że nie należy przystępować do obrad nad odpowiedzią rządu, dopóki sam rząd nie wystąpi z właściwymi przedłoženiami. Deput. dr. Dunajewski nadmienia, że wywody sprawozdania komisji ekonomicznej są nadto ogólnikowe i dla tego nie odpowiadają ważności tej sprawy. Jest rzeczą całkiem obojętną, czy rząd zawrze z Niemcami równocześnie traktat handlowy, czy też przedłoży go później niż ogólną taryfę cłową, bo przecież obie te sprawy muszą być bez względu na czas ściśle ze sobą połączone. Przemawiali jeszcze pp.: braron Walterskirchen, Teuschl, Neuwirth, Oppenheimer, br. Kubeck, Wolfrum i Fryd. Suess, poczem zamknięto rozprawę ogólną i przystąpiono do rozpraw szczegółowych.

Hr. Hohenwart, postawił wniosek, ażeby wnioski sprawozdawcy uzupełnione zostały jeszcze następującym dodatkiem: W oświadczeniu rządu danem na 154 posiedzeniu Izby deputowanych, nie ma odpowiedzi na interpelację dep. dr. Grocholskiego, hr. Hohenwartha i tow.; tym sposobem nie uczyniono zadość wymogom § 12 regulaminu obrad, według którego należało przytoczyć powody, dla których rząd zachowuje się biernie wobec tej interpelacji.

Dep. Neuwirth postawił wniosek, ażeby komisja obradowała dopiero po załatwieniu sprawozdania dep. Dormitzera. Wniosek dep. Neuwirtha został przyjęty.

Ustęp 1 wniosków referenta opiewa:

„1. Przedłożyć projekt ogólnej taryfy cłowej, czy to odrębnie, czy też wspólnie z zawartymi już traktatami handlowymi, o ile możności jak najrychlej, na każdy zaś wypadek dość wcześniej, ażeby umożliwić Radzie państwa swobodę powzięcia uchwał celem ochrony interesów naszego przemysłu.“

Br. Zschok proponował, ażeby ustęp „czy to odrębnie...“ i t. d., aż do słowa „handlowymi“, tudzież ustęp poczynający

zało mu w kościele św. Jana wystawić portret i nagrobek, tuż obok króla polskiego Olbrachta. Inny pomnik chciał jemu, a przy tej sposobności także sobie samemu wystawić niesłychanie próżny książę Jabłonowski, który żył w Lipsku. Przysłał do Torunia popierze Kopernika z napisem, opływającym w pochwały dla siebie samego. Tutaj jednak popierze się nie podobało i dlatego wyrzucano je do stajni na dziedzińcu ratuszowym. Niesłuszne postąpienie, bo jako pomnik i jako dzieło sztuki popierze to nie jest tak nędzne, choć rzeczywiście wykonaniem się nie odznacza a materiałem jest prosty kamień.“

Jeżeli teraz w dalszych ustępach podamy częścią w przekładzie, częścią w streszczeniu ten opis podróży po Polsce, opuszczając całe stronicie nie zawierające nic ciekawego, odczyta go, sądzimy, niejednego z zajęciem, bo zawiera on nieraz wcale trafne a zawsze wiele nam życliwe spostrzeżenia i niektóre szczegóły takie, na które autorowie polskich tak licznych z tego czasu pamiętników nie zważali, przypuszczając, że znane są powszechnie. I były one znane w czasach, kiedy pisali, lecz dzisiaj dla nas byłyby one stracone na zawsze, gdyby się nie znalazły w opowiadaniach o Polsce, napisanych przez cudzoziemców.

Podróżni nasi, wyjechawszy z Berlina, udali się przez Frankfurt ku granicy polskiej. Przekroczywszy ją niedaleko Międzyrzecza, zauważyli niebawem znaczną zmianę.

Głównie się do tego przyczyniła — czytamy w opisie tej podróży — powierzchność wsi, są one bowiem nieznacznie długie i rozległe, każdy dom stoi zupełnie osobno ze swym ogrodem, swą studnią i innymi dodatkami, — dalej uderzał inny kształt domów, zupełnie drewnianych, jak

blokhausy, wystawionych z belek przekładanych jedna na drugiej, — a wreszcie ogromne mnóstwo żydów.

W lasach i wsiach widziałem ich jako szykarczy z łaśzką gorzałki we drzwiach stojących; poczmistrzowi i kto się tylko zajmuje jakimkolwiek znaczącym zatrudnieniem, służą oni za tak zwanych faktorów; mnóstwo innych spraw w miastach i w wsiach znajduje się tylko w ich rękach i tak u. p. chodzą po kraju jako kracy dla mężczyzn i kobiet a nawet — rzecz bardzo śmieszna przy długich ich brodach — jako golibrody. W małych miejscowościach są jedynymi kupcami, kramarzami, rzemieślnikami i Bóg wie czem jeszcze!“

Pierwsze miasto, Międzyrzecz, niekoniernie świetnie przedstawiło się podróżnym: „mnóstwo żydów, dużo brudu i mało żołnierzy“ powiada autor.

Przez Silno, Pniewy, Bytyn ruszyli potem do Poznania. „Piękny to, błogosławiony kraj!... Pełno najprzepyszniejszych lasów, grunt przedewszystkiem żyrny. Nigdzie nie widziałem pszenicy. Grunta bardzo dobre i pilnie uprawiane. Jest tu osobliwszy zwyczaj, że rolę dzielą na niesłychanie wąskie skiby, nie obsiewając wcale brzd pomiędzy jedną a drugą. Tym sposobem prawie czwarta część roli zostaje bez użytku. Lepiej może było, gdyby szlązkiem zwyczajem obsiewano i brzdzy, wtedy czy to podczas posuchy czy podczas zbytnej mokrości zawsze by coś sprzątało, a w lata średnie bardzo dużo...“

Przy każdej chłopskiej zagrodzie znajduje się sad i inny ogród. Wogóle użytkują tutejsi mieszkańcy jaknajstaranniej każdy kawałek gruntu w lesie, na stoku góry i gdzie się tylko nadarzy. Widziałem kopiące kobiety; mówiono mi później, że

jest to ich robota, podczas gdy mężowie orzą; domowe gospodarstwo więc nie zabiera całego czasu kobietom. Tylko na ludzka zbywa temu szczęśliwemu krajowi, przesła wszystkimby szło jaknajwyborniej. Trzeba tylko jeszcze dobrze urządzonej konstytucji, która by mieszczaom i chłopom zapewniała ich prawa; gdyby się szukało, znalazłoby się i ludzi podostatkiem! Z takimi myślami wjechałem bardzo wczesnie rano 7 maja do Poznania.

„Pierwsze co w Poznaniu słyszałem, była to rozmowa o jutrzejszej uroczystości w dzień św. Stanisława, z powodu wolności miast. A więc, mówiłem sobie, jakiś dobry duch już spełnił życzenie kosmopolitycznego obywatela! Miasta a zatem zapewne i kraj także już wolne! Z chciwością wziąłem do ręki nowe prawo 1), a z rozczuleniem i radością odzyskawszy je, położyłem je na bok. Trzeba nie zapominać o niskim stopniu, na którym stali tak zwani mieszczaom lub raczej mieszkańcy tak zwanych miast, aby dokładnie poznać wartość tego nowego urządzenia, którym szlachetaj przy-

1) Mówiłem wyżej, że podróżnik nasz nie umiał po polsku, ale już wtedy istniały dwa tłumaczenia prawa o miastach: 1) *Gesetz unter dem Titel: Unsre königliche freie Städte in den Statuten der Republik*. Gegeben den 18 April 1791. Posen, bei S. G. Presser, kgl. privileg. Buchdrucker, z winięta przez G. W. Weila rysowaną u Ungera na drzewie wyrzniętą. 23 str. in 8o.; 2) *Gesetz unter dem Titel: Unsre königl. Städte für frei in den Staaten der Republik erklärt d. 18 April 1791*. Aus dem polnischen Original übersetzt. Zweite und verbesserte Auflage. Warschau, gedruckt bei M. Gröll, königl. Hofbuchhandlung 25 str. in 8o. Tych tłumaczeń używał nasz autor.

jaciel ludzkości, król, uszczęśliwił część swego kraju. Z tego punktu widzenia przyznać trzeba, że zdziałano ogromnie wiele. Pierwszy — zawsze najtrudniejszy krok — krok do prawdziwej oświaty, to znaczy do prawdziwego dobrobytu państwa, już teraz zrobiony.

„Mieszkańcy miasta przedtem nie byli wolnymi (art. I, § 2) a wiadomo, co niewola w Polsce znaczyła. Co kto posiadał, nie należało do niego jako własność, nie mógł tego przekazywać swym spadkobiercom (art. I, § 2 i 6). Mieszczaom tym, jak niewolnikom lub nieuczciwym ludziom, zamknięty był przystęp prawie do wszystkich znaczących posad. Nie mogli sprawować żadnych obowiązków w kancelaryach nawet niższych sądów (art. II, § 9), nie mogli nawet być adwokatami (tamże), nie mogli na katedrach być doktorami, kanonikami (art. II, § 10.)

„Jakże wiele więc teraz już zrobiono! Ponieważ zaś i tu już, jak przy wszystkich rewolucjach (bo i tę nieszczęśliwą nazwę nadało tej polskiej zmianie czyli reformie) podnoszą się rozentuzjazmowani krzykacze, którzy wszystko przeceniają, nie umiejąc w swym entuzjazmie odróżnić teraźniejszości od przyszłości, rzeczywistości od imaginy, zamierzam wam opierając się na prawdzie, wykazać, że nie ma tu jeszcze prawdziwie wolnej i prawdziwie trwałej konstytucji i że Niemcy jeszcze nie mają powodu wynosić się z swego kraju do Polski. Nie ma to atoli być naganą polskiej reformy, która, jak już mówiłem, wiele dobrego zdziałła, lecz chciałbym tylko zbić owe czece deklamacje, które pewnie i do was się dostały.“

się od słów „o ile możności“ i t. d., aż do słów „wcześnie“, został wyrzucony.

Dep. G om p e r z postawił do ustępu 1 następującą poprawkę: „Przy rewizji taryfy cłowej zmienić stosownie klasyfikację rodzaju towarów i przy ustanawianiu cen taryfy cłowej uwzględnić w pełnej mierze opinie Izb handlowych i przemysłowych, wypowiedziane w sprawach handlu i przemysłu.“

Przy głosowaniu przyjęto poprawkę br. Z s c h o k a i dep. G om p e r z a.

Ustęp 2 wniosków referenta opiewa: „Starać się, ażeby nadużycia, jakie wkładły się w postępowaniu apreturowem na niekorzyść przemysłu rodzinnego, zostały usunięte.“

Dep. G om p e r z proponował następujący dodatek do tego ustępu: „Przy postępowaniu apreturowem i przy pokrewnych urządzeniach międzynarodowego obrotu, usunąć natychmiast nadużycia i szkodliwe ich następstwa i uregulować takowe zgodnie z rzeczywistymi interesami rodzinnego przemysłu.“ Wniosek dep. G om p e r z a został przyjęty.

Na posiedzeniu komisji edukacyjnej w d. 24 b. m. rozprawiano nad rezolucją wniesioną przez dep. dr. H a a s e ' g o podczas obrad nad budżetem w sprawie czytanek w szkołach ludowych.

Dep. dr. B e e r postawił następujący wniosek:

„Wzywa się wys. Rząd, ażeby poddał rewizji książki dla szkół ludowych znajdujące się na c. k. składzie książek szkolnych i ażeby baczył na to, by książki te, pod względem wyznaniowym były ułożone w myśl równouprawnienia wyznań, odpowiadały dzisiejszemu stanowi wiedzy pedagogicznej i były wolne od narodowościowej jednostronności a natomiast krzewiły miłość ku austriackiej ojczyźnie.“

Po bardzo ożywionej rozprawie w której brali udział wszyscy członkowie komisji, przystąpił dr. H a a s e do wniosku dr. B e e r a i żądał tylko, ażeby po wstępie: „książki dla szkół ludowych“ następował jeszcze taki ustęp: „a głównie książki polskie.“ Przy głosowaniu przyjęła komisja wniosek dr. B e e r a a odrzuciła dodatek dr. H a a s e g o.

Komisja obradująca nad projektem nowej ustawy karnej, przyjęła § 60 w następującej stylizacji:

„Małoletni, którzy w chwili popełnienia jakiegoś czynu nie przekroczyli jeszcze 12 roku życia, nie mogą za ten czyn być pociągani do odpowiedzialności w drodze karnej. Jeżeli jednak ów czyn jest zagrożony karą wyznaczoną za zbrodnię lub wykroczenie, może władza bezpieczeństwa publicznego według okoliczności zażądać ukarania małoletniego przez jego rodziców albo przez inne osoby a zarazem ma w porozumieniu z władzą opiekującą się tym małoletnim, jeżeli zachodzić będzie potrzeba, postarać się o umieszczenie go w zakładzie poprawczym albo wychowawczym.“

§ 62 zmieniono o tyle, że wszędzie, gdzie były wyrazy „karą śmierci“ wstawiono wyrazy „karą dożywotniego więzienia“ Uczyniono to dla tego, ponieważ komisja — jak wiadomo — uchwaliła znieść karę śmierci.

§ 63 przyjęto w następującem brzmieniu: „Czas spędzony w więzieniu śledczym może być wliczony przy wymiarze kary więzienia lub grzywny. W takich wypadkach musi sąd orzec w wyroku, o ile kara więzienia, na którą skazuje oskarżonego, jest już spełnioną przez więzienie śledcze.“

Kwestję poruszoną przy tym paragrafie przez dr. S t u r m a, czy nie należałoby w tym paragrafie umieścić prawnego postanowienia, w jaki sposób mają być wynagradzani ci, którzy niewinnie siedzieli w więzieniu śledczym, odroczone aż do czasu, w którym komisja obradować będzie nad nową nowellą karną.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Znowu Arnim.)

Temi czasami wyszła w przekładzie angielskim znana broszura *Pro nihilo. Reichsanzeiger* niemiecki wspominając o tem, uważa za potrzebne *ad usum* opinii publicznej w Anglii ogłosić dwa dokumenty, z których okazuje się jakie zdanie panowało już przed dwoma laty w najwyższych kołach Niemiec o wiarygodności hr. Arnima. W raporcie z 5 grudnia 1872 przypomina ks. Bismarck cesarzowi, że łatwość, z jaką hr. Arnim swoim osobistym zapatrywaniem pozwala brać górę nad zdaniem politycznym, była

najważniejszym powodem, dla którego cesarz wahał się powierzyć hr. Arnimowi urząd ambasadora w Paryżu. Prosi więc Bismarck cesarza, aby do relacji hr. Arnima nie przykładał takiej wagi, do jakiej obiektywne i sumienne przedstawienia mogłyby mieć prawo. W drugim raporcie, z 14go kwietnia 1873 nazwane są sprawozdania Arnima o konwencji z Francją niedokładnymi, z powodu, że przemilcza on zupełnie o dawniejszych stanowczych telegramach Bismarcka, które otrzymał jeszcze przed rozpoczęciem rokowań. Bismarck wskazuje na niepewny, mało wiarygodny charakter Arnima, jakoteż na walkę od jesieni z nim rozpoczętą z powodu, że Arnim przemawiał za niezgodną ze zdaniem Bismarcka polityką względem Thiersa. Ks. Bismarck prosi cesarza o nakazanie Arnimowi, aby urzędowe zażalenia na swego przełożonego wnosił na ręce tegoż do cesarza, inaczej bowiem trudnoby mu (Bismarckowi) było obok walk w parlamencie, w ministerstwie, z obcymi gabinetami i socyalnymi wpływami, wywalczać sobie nadto konieczną powagę służbową zapomocą pisemnej dyskusji.

Dalej przypomina Bismarck, że od kilku lat nie ukrywał przed cesarzem nigdy swego zdania o Arnimie, wskazuje na doświadczenia, zrobione na Arnimie w Rzymie i wspomina o podejrzeniu, które inni także z nim (Bismarckiem) podzielał, że Arnim stawia czasem osobiste interesa wyżej nad swój obowiązek urzędowy. Krok Arnima, do którego otrzymał zachętę z Berlina, nie pozostawia Bismarckowi żadnego wyboru. W końcu przypomina Bismarck, że gdy chodziło o przeniesienie Arnima z Paryża do Londynu, podniesiono przeciw temu stamtąd stanowczą protestację a to z powodu skłonności Arnima do intrygi i kłamstw.

(Kandydaci do senatu w Paryżu.)

Delegaci senatorscy odbyli, jak to już wczoraj zapisaliśmy, d. 21 b. m. drugie posiedzenie pod przewodnictwem Lanrent-Pichat. W posiedzeniu tem wzięło udział: 13 deputowanych, a między nimi Gambetta, 67 członków rad generalnych, 10 radców okręgowych i 46 delegatów. Wielu kandydatów miało tu sposobność uzasadnienia swoich kandydatur. Kandydatury Wiktora Hugo i Ludwika Blanc przyjęto przez aklamację. Następnie wystąpili z mowami kandydakami: Floquet, do niedawna prezydent rady miejskiej Paryża, który rzekł skromnie, że uważa się za najgłówniejszego reprezentanta interesów gminy Paryża; Peyrat, który wspominał o długoletnich swoich pracach na polu publicystycznym; i Tolain, który odwołał się do swoich prac w Zgromadzeniu narodowem w sprawach robotników francuskich. Wszyscy trzej kandydaci zapewniali, iż nie mieli zamiaru ubiegać się o mandat senatorski, lecz wezwani zostali przez liczne grono swoich przyjaciół politycznych. Mallarmet wykazywał, że od lat 40 zostaje w służbie republiki. „Brałem udział — mówił Mallarmet — we wszystkich walkach rewolucyjnych. W r. 1849 byłem przy boku Ledru-Rollina; walczyłem z bronią w rękę przeciw zamachowi gruźniowemu; przez lat 10 byłem na wygnaniu nie ustając w walce przeciw uzurpacyi. Godfrin, krawiec, wystąpił jako specjalny kandydat klasy robotników. (Głos: my wszyscy jesteśmy robotnikami!) „To prawda — odpowiada Godfrin, lecz robotnicy w najściślejszym tego słowa znaczeniu, klasa ludności najliczniejszej we Francji, nie mają w Izbie swoich specjalnych reprezentantów, zczem służyć byłoby rzeczą, ażeby przynajmniej Paryż wybrał jednego robotnika na senatora. Freycinet, republikanin najświeższej daty, odwoływał się do usług, jakie wyświadczył Gambecie w Tours i Bordeaux. Bonnet-Duverdier przywódca radykalistów w radzie gminnej Paryża oświadczył, iż będzie zwalczał kandydaturę poprzedniego kandydata. Słowa te oburzyły do żywego Gambette, który odpowiadał Duverdierowi w rozdrażnionym tonie. W końcu postawiono jeszcze kandydaturę starego Raspaila. Konserwatywni delegaci paryscy nie biorą udziału w tych zgromadzeniach, popierają zaś, jak wczoraj donosiliśmy, kandydatury Migneta, znanego historyka, Renouarda generalnego prokuratora przy trybunale kasacyjnym i Gouina prezydenta Izby handlowej w Paryżu.

(Artykuł Journal de St. Petersburg)

napisany z powodu przystąpienia Anglii do projektu hrabiego Andrassego, brzmi w dosłownym przekładzie: „Tajemnica, jaką otoczone są propozycje gabinetu wiedeńskiego, nie pozwala wiedzieć, jakie kwestje szczegółowe mają być przedmiotem dalszych porad doradców królowej angielskiej. Ale dwie ważne rzeczy są już teraz stwierdzone. Najprzód zgodność rządu angielskiego z innymi mocarstwami w przekonaniu, że najmocniejsze w Turcyi ogłoszone reformy, o któ-

rych szczerości nikt nie wątpi, nie mogą jednak wystarczyć do przywrócenia pokoju w powstańczych prowincjach, a powtórne zgodność w uznaniu zasady, że w obec bezskuteczności, na jaką wszystkie próby reformowe w Turcyi zawsze były skazane, nadaje mocarstwom nietylko prawo, ale oraz nakłada na nie obowiązek wyszukania drogi, któraby rokowała mniej złudne rezultaty. W obec takiej jednogodności Wys. Porta pospieszy niezawodnie z wdzięcznym przyjęciem bezinteresownych rad Europy, która ma prawo spodziewać się, że w swej troskliwości o utrzymanie pokoju i odwrócenie groźnych zawiązków, nie napotka u rządu tureckiego na trudności którymby zbywać musiało nawet na pozorze słuszności. W każdym razie zgodność gabinetów w kwestyi, która dawniej wywoływała zawsze niezgodę, dowodzi, że Europa pozbyła się nieuzasadnionego podejrzewania polityki rossyjskiej i że owszem oddaje teraz wszelkie uznanie jej bezinteresowności i lojalności. Oto zdaniem naszym najważniejszy rezultat przesilenia i najlepsza gwarancja odpowiedniego powszechnemu interesowi rozwiązania.“

(Iluzje tureckie.)

Korespondent *Pol. Corr.* pisze, że Turcy zawsze jeszcze ludzą się nadzieją, że koncesje iradą sułtańską ofiarowane powstańcom, skłonią tychże do zaprzestania walki. Gdyby ta nadzieja wbrew oczekiwaniom zawiódła, w takim razie ma być próbowany experiment z Czarnogórą, polegający na dobrowolnem odstąpieniu temu księstwu Hercegowiny, jednakowoż w ten sposób, iżby powiększone tym przybytkiem księstwo uznawało zwierzchnictwo Porty. Projektowi temu trudno rokować powodzenie już z tego powodu, że książę Mikołaj nie mógłby nawet za cenę tak znacznego powiększenia swego terytorjum ryzykować całą swą przyszłość. Zresztą przypuściwszy nawet, żeby książę mógł przyjąć ten warunek, to Czarnogóra wzmocniona tak znacznym nabytkiem przy pierwszej lepszej sposobności sięgnęłaby niezawodnie po Bośnię, a Porta, postępując konsekwentnie, musiałaby przystać i na to. Więc Porta dobrze będzie się musiała zastanowić, zanim przystąpi do zrealizowania tego projektu, któremu zresztą poważni politycy nie przypisują żadnego znaczenia.

(Nowa amazonka.)

W krwawym a tak pełnym rozmaitości dramacie, jaki od wielu miesięcy odgrywa się w górach hercegowińskich, wystąpił na scenę żywioł komiczny w postaci emancypowanej damy. Wbrew wszelkim tradycyjnym pojęciom nie jest ona Angielką, tylko Hollenderką i pragnie widocznie odegrać rolę bohaterki i w zórz panny Pustowojtów. Na dalmatyńskim rumaku osiodłanym z turecka wkroczyła panna Markus, bo takie jest imię amazonki, przez wąwozy dubrownickie do powstańczego kraju. Rewolwer pięknej roboty zatknęty za pasem i janczarka ze srebrną rękogęścią odbijały pięknie od ciemnego amazońskiego stroju, długie włosy blond spływały z pod wojskowej czapeczki. Na widok pierwszego hufca powstańców, sięgnęła amazonka do kieszeni i rzuciła między powstańców garść złota mówiąc patetycznie: „Wzięcie do bohaterowie! i wypędźcie Turków; ja będę wam pomagać, ile mi sił starczy!“ Nieroztropne to rozrzucanie pieniędzy zaraz przy pierwszym wystąpieniu miało ten naturalny skutek, że po kraju rozbiegła się pogłoska o niezmiernych bogactwach walecznej pani, pogłoska, która łatwo może się stać jej zgubą, jeżeli nie zdoła zadowolić wszystkich przesadnych może wymagań synów wolności. Czy panna Markus zdoła odegrać rolę Dziewicy Orleańskiej, niedaleka przyszłość okaże.

(W sprawie kubańskiej.)

Obszerny telegram z Washingtonu przynosi analizę korespondencji dyplomatycznej między rządami hiszpańskim a północno-amerykańskim w sprawie powstania na wyspie Kubie. Korespondencja ta przedłożoną została kongresowi amerykańskiemu na posiedzeniu sobotniem, i zawiera między innymi notę sekretarza stanu Fisha do posła amerykańskiego w Madrycie z dnia 5 listopada 1875, przesłaną mocarstwom europejskim w odpisie. Nota rzeczona nadmienia, że prócz sprawy okrętu „Virginus“ zatargi istniejące między Ameryką a Hiszpanią nie zostały zagodzone. Wojna prowadzona przez powstańców na Kubie jest wojną łupieżczą i zagłady. Ameryka jest wielce interesowaną w zakończeniu tej wojny, podczas gdy Hiszpania wszystkie propozycje reformy, mające posłużyć do pojednania, odrzuciła. Naruszenie zobowiązań przyjętych przez Hiszpanię, odmówienie

rządu hiszpańskiego uczynienia im zadość, spowodowało rząd Stanów Zjednoczonych do postawienia pytania, czy podobne zachowanie się może być dłużej cierpianem. Nota podnosi żądanie, aby majątek poddanych amerykańskich obłożony aresztem, zwrócony został właścicielom i aby w procesach wytoczonych Amerykanom postępowano zupełnie w duchu istniejących traktatów. Interesa Ameryki, handlu i ludzkości nakazują zakończyć walkę. Ponowienie jej, krzywdy, jakich Ameryka doznała, mogą wywołać ruch i sprowadzić wypadki, których rząd amerykański pragnąłby uniknąć. Spodziewa się on, że Hiszpania może zapewnić pokój; w przeciwnym bowiem razie byłoby obowiązkiem rządów, wdać się. Ameryka jest usposobioną przyjacielsko względem Hiszpanii, nie zmierza do samolubnych celów i powoduje się w działaniu swoim jedynie koniecznością bronięcia swoich obywateli, oraz uczynienia zadosyć interesom ludzkości i samejże Hiszpanii. Fish polecił równocześnie posłowi amerykańskiemu w Londynie odczytać tę notę lordowi Derby; jest on zdania, że zarówno kwestya interesów jak względem na ludzkość spowodują Anglię do połączenia się z Ameryką w usiłowaniu około położenia kresu wojnie na wyspie Kubie. Interwencja byłaby wtedy tylko na czasie, gdyby wszystkie innostronne usiłowania spełzły na niczem. — Poseł amerykański w Madrycie Cushing zawiadomił sekretarza stanu Fisha telegramem, że wręczył notę hiszpańskiemu ministrowi spraw zagranicznych d. 29 listopada, a 4 grudnia miał z nim rozmowę, w której minister uznał skargi Ameryki, naganął obłożenie sekwestrem własności obcokrajowców i przyrzekł wynagrodzenie szkód, a prócz tego obowiązał się uchylić skargi na postępowanie sądowe w procesach przeciw obywatelom amerykańskimi na Kubie, i naganął wyraźnie zachowanie się władz kubańskich. Odpowiedzi innych mocarstw w sprawie kubańskiej nie mieszczą się w ogłoszonej korespondencji dyplomatycznej.

KRONIKA.

— Karnawał we Lwowie coraz bardziej się ożywia a z końcem tego miesiąca i z początkiem przyszłego będzie zapewne bardzo huczny. Bala, zabawy, wieczorki w prywatnych domach, sypią się już dziś jak z rogu obfitości; — bale publiczne rozpoczną się niebawem. Szereg publicznych balów rozpocznie bal Towarzystwa muzycznego, który się odbędzie dnia 29 stycznia. Następnie odbędzie się dnia 3 lutego bal urządzony przez komitet dam, na którego czele stoi p. hrabina Neipperg. Dochód tego balu przeznaczony na korzyść zakładu dla córek oficerskich w Hernals. Z koleji, dnia 5 lutego, bal akademicki na dochód czytelników akademików we Lwowie, dnia 12 lutego bal technicki na korzyść Towarzystwa bratniej pomocy, dnia 19 lutego bal pracowników na korzyść biblioteki słuchaczy prawa, a wreszcie dnia 26 lutego odbędzie się reduta akademicka na dochód „Bratniej pomocy akademików“.

* **Podjezana własność.** Przed trzema dniami przyniósł do handlu skór pod l. 1 przy ulicy Smocznej, jakiś młody mężczyzna dwie nowe ciemne skóry na zółto wyprawione chcąc je zamienić za parę bucików, gdy subjekt podejrzewając go o kradzież udał się do właściciela sklepu o poradę, wyniósł się niezadowolony ze sklepu, dokąd do dziś dnia niepowrócił. Skórki złożono w policyi.

* **Kradzież** Zeszłej nocy zakradł się złodziej do niezamkniętej szopy w podwórzu domu pod l. 70 przy ulicy Łyczakowskiej, odciął od jednej dorożki duży fartuch skorzany i zabrał z innych dorożek dwa materace pokryte sukniem migdałowego koloru i dwa materace niebieskiem sukniem obite. Właściciel dorożek, Stefan Iwankiewicz, poniósł szkodę na 30 zł.

* **Znaleziony kuferek.** Dnia 7 grudnia r. z. znalazł żołnierz policyjny na placu Strzeleckim kuferek ręczny zamknięty, prawdopodobnie zgubiony z wozu przez podróżnego, po który się właściciel dotychczas nie zgłosił. W odemkniętym kufereku znaleziono garderobę damską, dwa albumy na fotografie, ręcznik znaczony lit. T. A. 5., surdut granatowy, okulary i inne pomniejsze rzeczy.

* **Oblawa.** Wczoraj o godzinie 7 do 11 wieczór odbyła się policyjna oblawa po wszystkich dzielnicach miasta. Aresztowano ogółem 152 podejrzanych osób i włóczęgów. Najliczniejszy ich kontyngent dostarczyły śródmieście i Zółkiewskie.

(G) **Zapiski dycezyalne.** Do przemyskiego zakładu presbiterów przyjęci zostali ukończeni alumnami: Filemon Podoliński, Antoni Warcholak, Józef Dub i Michał Mudrak. — Ks. Paweł Niemiec, dotychczasowy wikary przy łac. kościele parafialnym w Rzepieniku biskupim, przeniesiony został jako taki do Przewor-

ska. — Do łac. seminarium duchownego w Przemysłu przyjęto następujących kandydatów stanu duchownego: Jana Bardaśka, Józefa Ciasnocha, Teofila Gdowskiego, Michała Goryla, Michała Gromady, Jana Klimka, Władysława Kreisla, Leona Kwiatkowskiego, Tomasza Macha, Ferdynanda Mravinciesca, Antoniego Rożenia, Gabryela Salsusłowicza, Wojciecha Sarna, Walentego Trojara, Józefa Tomka, Antoniego Trzadła, Piotra Wencza, Franciszka Zajęca i Edwarda Związkiewicza. — Ponieważ łac. dotychczasowy dziekan Swirski ks. Tadeusz Piatkowski pleban w Chodorowie dla słabego zdrowia i podeszłego wieku obowiązków dziekana już sprawować nie mógł, przeto od obowiązków tych uwolnionym został, a w miejsce jego postanowił ordynaryat ks. Michała Jaworskiego plebana w Swirzu, dziekanem dla dekanatu Swirskiego. Świecenie kapłańskie otrzymali ukończeni alumnii g. k. diecezji przemyskiej: Józef Dub, Michał Mudrak, Filemon Podoliński i Anatol Warcholak. — W miejsce ks. Edmunda Madejskiego łac. wikarego w Sieniawie, przeznaczono na administratora do Wysokiej, przeznaczył konsystorz biskupi ks. Stanisława Nyrkowskiego, dotychczasowego wikarego w Połomy. — Dnia 6 stycznia b. r. umarł w Kosocicach tamtejszy pleban obr. łac. ks. Franciszek Kunicki, przeżywszy lat 80. Administrację osierociątego kościoła powierzono excurrendo ks. Janowi Noszkowskiemu łac. plebanowi w Bieżanowie.

— **Dyamentowe wesele** t. j. 60tą rocznicę ślubu obchodzili w tych dniach małżonkowie Józef i Agnieszka Żydekowie w jednej z wiosek pod Opawą. Jubilanccy liczą razem 168 lat.

— **Juliusz Verne**, autor romansu «Podróż na około ziemi w 80 dniach», który podobno nie odbywał większej po świecie podróży, a nawet nie wyjeżdżał za granicę Francji, z wiosną zamierza się puścić w podróż na około ziemi, śladem swego pana Fogga t. j. na Sues, Indyę, Borneo, Japonię i Północną Amerykę. W tym celu zamówił w warsztatach okrętowych w Hawrze osobny cały jacht na swój wyłączny użytek.

— **Cywilizator Abissynii**. W lecie roku zeszłego, donosiliśmy o mejakim p. Wol-demarce Rengé, który jako dyrektor założonego przez siebie Towarzystwa «niemiecko-abissynijskiego» zamierzał w południowej prowincji Abissynii Szoa, założyć kolonię niemiecką i zbierał na ten cel pieniądze, lecz następnie się pokazało że sprzeniewierzył powierzone mu fundusze. Dnia 21 b. m. przed sądem w Berlinie toczyła się główna rozprawa w jego procesie. Ze śledztwa wyjmujemy następujące szczegóły: Rengé naprzód w Rostoku i Dreźnie starał się o uczestników dla swego przedsięwzięcia, przeniósł się zatem do Berlina, gdzie założył rodzaj komandyty. Nawet poważni ludzie poszli na lep. Już ułożono wyjazd do Abissynii i Rengé udać się miał naprzód do Tryestu, gdy w łonie komitetu przedsięwzięcia wybuchły gwałtowne spory i wdać się musiały politycy. Dopiero wyszła na jaw, że Rengé naruszył fundusze Towarzystwa i przyszłej kolonii niemieckiej w Abissynii, dalej pokazało się, że kandydat ten na cywilizatora Afryki, nigdy tam nie był! Rozprawa musiała być odroczonej i Rengé za kaucją puszczony na wolność, ponieważ główni świadkowie odbywają właśnie podróż po Ameryce.

— **Wycieczka balonowa**. W San Remo, w pobliżu Nicei, amator aeronautyki p. Baine urządził niedawno bezpłatne dla mieszkańców widowisko, wycieczkę balonową. Pogoda była prześliczna, powietrze zupełnie spokojne. Jak najpomyślniej też odbyło się wzniesienie balonu. Wszystkich oczy zwrócone były na wzbijający się coraz wyżej w błękit statek powietrzny, z którego łodzi p. Baine powiewał chorągwią o kolorach francuskich i wystrząsał piasek z worów. Nagle zerwał się lekki wietrzyk i balon pędzony był powoli ku przylądkowi Caponero i morzu. P. Baine czynił co mógł ażeby jak najprędzej spuścić się na ziemię, ale mu się to nie powiodło. Znalazł się w krótko nad morzem, a balon upadłszy zaczął bujać po falach. Cała ludność San Remo wyległa na wybrzeże a cztery najbliższe wioski z okolicy wioślarze skoczyli co prędzej do łodzi, ażeby nieść pomoc nieszczęśliwemu rozbitkowi. Powiodło im się dopiero po upływie dwóch godzin dotrzeć do pasującego się z falami p. Baine. Na wskroś zmoczony i zziębnięty wydobyty został z kosza balonowego i w łodzi na brzeg odwieziony. Później wylowiono także balon, który także wiele w tej przygodzie ucierniał.

— **Ważny literacki zabytek**, mianowicie zabytek średniowiecznego piśmiennictwa Tyrolu, które rozwijało się odrębnie od piśmiennictwa niemieckiego, znaleziono niedawno jak donosi *Wien Abd.* w Stierzing, w Tyrolu. Są to świeckie sztuki sceniczne Vogila Rabera z Stierzing. Liczba ich wynosi 23. Większość jest wprawdzie przerobieniem tylko dawniejszych sztuk tego rodzaju, ale nie brak także oryginalnych, pełnych lokalnego kolorytu.

— **Pięćdziesiąt lat w domu obłąkanych**. Niedawno w zakładzie *della Senavra* pod Medyolanem umarł człowiek głuchoniemy i obłąkany, który przed 50 laty jako mały chłop-

czyk znaleziony w lesie, oddany tam został na kurację. W ciągu pół wieku nikt się do nieszczęśliwego nie przyznał.

— **Gwałtowne burze** w dniach 21 i 22 b. m. zniszczyły prawie zupełnie komunikację telegraficzną pomiędzy Londynem a Irlandią, Szkocją, południową Walią i północnymi hrabstwami. Burza miejscami połączona była z wielką zamiecią śnieżną, jak właśnie pod Huntingdonem, gdzie z tego powodu zdarzył się straszliwy wypadek kolejowy, o którym donosimy.

Notatki literacko-artystyczne.

|| **Opera**. Chcieć przedstawić Mayerbeerowskiego *Proroka* z siłami, jakie tutejsza opera ma do dyspozycji — to już wiele! *In magnis voluisse sat est*. Z tego stanowiska rzecz biorąc, śmiały pomysł dyrekcji zasługuje na wszelkie uznanie, tem bardziej, że wśród tego tłumu widzów, który we wtorek wieczór od góry do dołu zapelniał amfiteatr lwowski, mało zapewne znajdowało się takich, którzyby się ludzili, że ujrzą coś więcej niż próbę, mniej lub więcej udaną, ale zawsze tylko próbę. Kto wie, ile i jak wielkich trudności nastęrcza nie wzorowe, ale choćby tylko poprawne wykonanie tego wspaniałego utworu, komu wiadomo że w tej chwili nawet najpierwsze opery kontynentu, jak wielka opera paryska i nadworna wiedeńska, zadowolili się muszą tylko miernym w wykonaniu tej opery sukcesem, ten z przychylną pobłażliwością i wyrozumiałością patrzeć musiał na wtorkowe usiłowanie a raczej wysilenie, i jeżeli tylko nie zrobiło na nim wrażenia parodji, powinien być zadowolonym. Wiadomo, że *du sublime au ridicule il n'y a qu'un pas*, a że próba była dość ryzykowna, na to zdaje nam się nie potrzeba dowodu... Jesteśmy jednak zdania, że przedstawienie *Proroka*, jakkolwiek w ogólności wypadło gorzej niż miernie, sprawiło jednak wrażenie podniosłe, i że jeżeli tylko w małej części zdołało uwydatnić intencje kompozytora, zasługuje już na nazwę chwalebnej próby. Tyle w ogólności.

Przechodząc do szczegółów zacząć winniśmy od słów pochwały dla pana kapelmistrza Schirera, któremu bez przesady należy się pała wa wieczora. Dawniej już nie słyszeliśmy chóru, śpiewających tak karnie i poprawnie, a miejscami, (w 1 i 3 akcie) tak inteligentnie jak w *Proroku*. Przytem zauważyliśmy z przyjemnością znaczne co do liczby i jakości wzmocnienie chórów mianowicie męskich, między którymi kilka głosów uderzało dźwiękiem i świeżością. Chór żeński zawsze karniejszy i lepszy, teraz i dla oka sprawia przyjemniejsze wrażenie. Natomiast orkiestra nie może się doczekać reformy a instrumenty dęte.. nastrojenia. Co do solistów stwierdzić musimy najprzód, że w ogólności partye męskie lepiej wypadły od kobiecych. Gotów nas kto posądzić o brak galanterji, *sed magis amica veritas!* Pani Juniewicz przekonała nas, że łatwiej być znakomitą *Halką* niż choćby tylko znośną *Fides*. Słuszność nakazuje dodać, że partya *Fides* za niską jest dla naszej primadonny, ale choć napisana jest dla altystki, śpiewają ją teraz wszędzie prawie mezzosopranistki. Także i grze pani Juniewicz wytknąć musimy zadaleko posunięty realizm a charakterystycy zarzucić rażącą jaskrawość. *Fides* nawet dla oka musi być sympatyczną, a maska p. Juniewicz wcale sympaty nie budziła. O partyi Berty wolelibyśmy przemilczeć zupełnie, skoro jednak piszemy o wszystkich nie podobna i jej pominąć. Partyta ta była straconą. Pani M. nie posiada żadnej kwalifikacji na śpiewaczkę operową i prawie niepodobna nam pogodzić się z myślą, że ma ona stale zastępować tyle sympatyczną pannę Kramer. Zdanie nasze o pani M. wypowiedziemy bez ogródek, bo zależy nam na powodzeniu opery, która wymaga aby i drugorzędne partye były odpowiednio obsadzone. Partyta Jana z *Lejdy* przechodzi siły wokalne p. Zakrzewskiego. Już przy końcu 2 aktu, w którym sympatyczny ten zresztą i bardzo ceniony śpiewak śpiewał ze zwykłą sobie energią, znać było znużenie w jego głosie. Słynny psalm w akcie 3 wypadł słabo, a w dalszych scenach już tylko z najwyższym natężeniem zdołał p. Z. wywiązać się ze swego zadania. W partytach tak forsownych utrzymać można do końca równowagę tylko umiejętnym szafowaniem głosu, a p. Z. tego nie umie. Natomiast gra p. Z. zasługuje na wielkie pochwały, mianowicie w scenie koronacyjnej przewyższała wszelkie oczekiwania. Z pomiędzy trzech anabaptów Jonasz (p. Mikulski) zwracał uwagę bardzo dobrą charakterystycą i grą pełną miary i zrozumienia. Artysta ten z każdym dniem postępuje i jest nadzwyczaj pożytecznym, mianowicie w operetkach, w których i dla głosu jego jest pole właściwe.

Nadesłane.

Dyrekcja towarzystwa spożywczo-go we Lwowie zawiadamia swoich członków że z dniem 26 b. m. pp. Jędrzej Mokrzycki, Kohmann (ojciec) i Motylewski zobowiązali się dla członków Towarzystwa spożywczoego po cenach znizonych dostarczać mięsa.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Amnestya)

(A) Najwyższem postanowieniem z dnia 23 stycznia r. b. ułaskawił Najjaśniejszy Pan ogółem 182 więźniów odsiadujących karę w więzieniach austriackich a mianowicie 133 mężczyzn i 49 kobiet. W tej ogólnej liczbie mieści się 13 mężczyzn wypuszczonych z więzienia w Wiśniczu, 20 mężczyzn wypuszczonych z domu karnego we Lwowie i 13 kobiet wypuszczonych z lwowskiego domu karnego u Maryi Magdaleny. Prócz tego wypuszczono w skutek tej amnestyi z domu karnego w Pradze 11, w Karthaus 4, w Murau 18, w Stein nad Dunajem 12, w Garsten 10, w Siben 14, w Gollendorf 1, w Gradyse 2, w w Capo d'Istria 25, w Gradcu 3 mężczyzn a z zakładów karowych w Repie 13, w Wala chisch Meeritsch 10, w Neudorf 12 kobiet.

Stosunki sanitarne w Galicyi.

II.

W roku 1873 urodziło się najmniej nieżywych dzieci w starostwach Nadwórniańskim (0.2 proc.) Buczańskim (3.1 proc.) Borszczowskim (3.3 proc.); najwięcej zaś w starostwach: Podhajeckim (34.2) Zaleszczyckim (24.2), we Lwowie 26 procent a w Krakowie 20.5 procent na 10.000 mieszkańców. Starostwo Limanowskie nie miało w roku 1873 ani jednego takiego wypadku.

Rodzaje śmierci były w r. 1873 następujące: Brak sił żywotnych (u dzieci wyżej 1 roku); zmarło ogółem 35.541. Na ospę zmarło 26.132 osób; na szkarlatynę 4914; na tyfus 13.567; na biegunkę 6.921; na cholere 90.802; na kowlusz 12.646; na choroby zapalne organów oddechowych osób 18.592; na suchoty 16.095; na niezyt kieszek 3.294; na raka 834; na wściekliznę 76; na uwiad schyłkowy 12.135; na inne choroby 54.766. Ogółem zmarło w tym roku śmiercią naturalną 302.796 a śmiercią gwałtowną 1.993.

Cholera pochłonęła w tym roku najwięcej ofiar w starostwach: Drohobyckiem gdzie zmarło 5188 osób; Rohatyńskim 5178; Stryjskiem 4763; Nowo-Saudeckiem 4578; Dolniańskim 3.697; Liskiem 2833; Krośniańskim 2659; Samborskiem 2491; Zydaczowskim 2402; Turczańskim 2377; Staromiejskiem 2282; Sokalskiem 2227; Kałuskim 2178; Saockim 2004. W roku 1873 pojawiła się cholera po raz pierwszy w górach i rozeszła się ztamtąd po całym kraju.

Drugą chorobą nagminną, panującą w Galicyi w r. 1873 była ospa i to w najstraszniejszej swej formie, bo była to ospa czarna. Najsilniej grasowała ta choroba w powiecie Niskim, gdzie umarło w skutek niej 983 osób; w Tarnobrzeskim 735; w Rzeszowskim 299; w Tarnowskim 971; w Łańcuckim 1102; w Lwowskim 933; w Tarnopolskim 800; w Żółkiewskim 666; w Jarosławskim 672. W samym Lwowie zmarło na ospę 534 osób.

W przecięciu umarło w Galicyi w roku 1873 na ospę 48 osób na 10.000 mieszkańców. W powiecie Buczańskim nie było ani jednego wypadku a w powiatach: Świątynskim tylko 1, w Grybowskim zdarzyły się 2, Nadwórniańskim 2, Kołomyjskim 4, Kałuskim 8, Mościskim 8, Kossowskim 9 wypadków śmierci na 10.000 mieszkańców.

Po chorobie wystąpił tyfus nagminnie, zwłaszcza w Galicyi zachodniej. Ogólna liczba zmarłych na tyfus wynosiła w tym roku 13.567, czyli na 10.000 mieszkańców zmarło 25 osób. Najsilniej grasował tyfus w następujących powiatach: Borszczowskim gdzie zmarło 932 osób; Pilzneńskim 599; Dąbrowskim 451; Nadwórniańskim 376; Kałuskim 423; Jasińskim 43; Bohorodzkańskim 237; Mieleckim 245; Kossowskim 266; Jarosławskim 354; Sano kim i Tarnopolskim 305. Z innych chorób nie epidemicznych, wymienić należy przedewszystkiem zapalne choroby organów oddechowych, suchoty i wrodzony brak sił żywotnych.

Rażąco znaczną jest śmiertelność w Galicyi w skutek braku sił żywotnych, bo gdy naprzykład w Vorarlbergu umiera na 10.000 mieszkańców tylko 11.1 osób na brak sił żywotnych, to w Galicyi umiera z tego samego powodu 65.6 proc. O ile jednak liche lub niedostateczne odżywienie, niezdrowe i ciasne pomieszkanie i nałogowe pijaństwo są w Galicyi powodem większej śmiertelności pomiędzy dziećmi w skutek braku sił żywotnych, o tyle znów wpływa ta sama okoliczność na to, iż w Galicyi pomiędzy starcami znacznie mniejsza liczba niż gdzieindziej umiera dla braku sił żywotnych.

W r. 1873 zmarło w Galicyi śmiercią gwałtowną ogółem 1993 osób.

W tej liczbie mieści się 1035 osób, które poniosły śmierć przez uszkodzenie przypadkowe; 30 osób zmarłych w skutek otrucia się, 191 osób zmarłych przez powieszenie się; 41 osób przez zastrzelenie się; 195 przez utopienie; 15 osób odebrało sobie życie sposobem niewytłumaczonym. Morderstw i zabójstw zapomocą trucizny było 4, zapomocą ubicia 158, zapomocą broni palnej 16, zapomocą innych środków 4, zapomocą środków niezbadanych 304. Przez przypadkowe uszkodzenie zmarło najwięcej osób w powiecie Nowosaudeckim (95), Grybowskim (88) i Złoczowskim (42). Z pomiędzy samobójców było 74.6% mężczyzn a 25.4% kobiet. W r. 1873 nie było w Galicyi ani jednego wypadku powieszenia w skutek wyroku sądowego.

Personal lekarski w Galicyi w r. 1873 składał się z 386 doktorów medycyny, 365 chirurgów, 26 weterynarzy, 16 konowałów, 896 akuserek, 188 naczelni- ków aptekarskich, 155 asystentów aptekarskich i 95 uczniów aptekarskich. 104 doktorów medycyny było płatnych przez państwo, 82 przez kraj, powiaty i gminy a 38 przez stowarzyszenia i osoby prywatne. Dziewięciu chirurgów opłacało w roku 1873 państwo, 77 kraj, powiaty i gminy, 19 stowarzyszenia i osoby prywatne o 260 chirurgów nie miało żadnej posady. W przecięciu wypadła w Galicyi jeden lekarz na 7.214 mieszkańców. Podział lekarzy jest jednak dość nieprawidłowy, największa liczba bowiem lekarzy mieszka po miastach głównych a miasta prowincjonalne i wieś prawie całkiem pozbawione są opieki lekarskiej. Największą liczbę lekarzy posiada Kraków, gdzie na 673 mieszkańców wypadła jeden lekarz. We Lwowie wypadła jeden lekarz na 792 mieszkańców. Najgorszy stosunek panuje pod tym względem w powiecie Brzozowskim, gdzie na 20.873 mieszkańców przypada 1 lekarz i w powiecie Limanowskim, gdzie 1 lekarz ma leczyć 21.244 mieszkańców.

Najwięcej akuserek jest we Lwowie. W mieście na 444 mieszkańców wypadła 1 akuszka; w Krakowie na 755 mieszkańców w całej Galicyi w przecięciu na 6.067 mieszkańców wypadła 1 akuszka. Liczba publicznych aptek w Galicyi wynosiła w tym roku 188 a aptek prywatnych 27.

OSTATNIA POCZTA.

Najj Pani przybyła d. 25 b. m. z Monachium do Wiednia i po kilkugodzinnem zatrzymaniu się w stolicy austriackiej wyjechała do Budapesztu.

Najj. Pan udzielał d. 24 b. m. w Budapeszcie posłuchania 105 osobom.

177 posiedzenie Izby deputowanych austriackiej Rady państwa odbędzie się w piątek d. 28 b. m.

Sejm węgierski przyjął na posiedzeniu w d. 25 b. m. w trzecim czytaniu projekt ustawy o modyfikacji postępowania dyscyplinarnego przeciw urzędnikom municypalnym, po czem przystąpił do rozpraw ogólnych nad zmianą ustawy gminnej.

W Izbie wyższej sejmu węgierskiego rozpoczęły się d. 25 b. m. rozprawy o wykupnie 20—22 milionów bonów skarbowych. Po krótkich rozprawach przyjęto całą ustawę w myśl wniosków komisji.

Koloman Tisza przyrzekł na posiedzeniu sejmu węgierskiego w d. 24 b. m., że odpowie na znaną interpelację Madarasa w sprawie objaśnienia danych przez ks. Auersperga w klubie postępowym co do handlowo-politycznych rokowań między Węgrami a Austrią.

W Berlinie rozpoczął się 25 b. m. sensacyjny proces Gehlsena, redaktora *Eisenbahn Zeitung* o obrazę Towarzystwa kolei rumuńskich. W proces ten wmięszanych jest wiele niemieckich znakomitości finansowych i politycznych.

Z Brukselli 26 stycznia donoszą: Zbiegowisko robotników w kopalniach węgla w Charleroi rozpedzonym zostało przez żandarmeryę.

Wybory do kortezów hiszpańskich ukończone. Na 406 wybranych deputowanych należy 30 do partyi Sagasty, 10 jest klerykalnych, 1 kantonalista (komunista), 1 umiarkowany republikanin. Castelar został wreszcie wybrany. Wszyscy inni deputowani należą do partyi ministerjalnej. Canovas del Castillo wybrany został w Madrycie znaczną większością.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Wiedeń 26 stycznia. Pol. Corr. donosi: Cesarz mianował najwyższem postanowieniem z 12 stycznia biskupa Kutschera arcybiskupem wiedeńskim.

Komisyja kolejowa uchwaliła po dłuższej rozprawie, ośm milionów na kolejistryjską, Tarnowsko-Leluchowską, dalmatyńską i z Rakowic do Protivina. Następnie bez rozprawy uchwalono budowę kolei nad Dunajem.

Wiedeń 27 stycznia (prywatnie) Na zjeździe delegatów izb handlowych referował wczoraj Bodyński o wnioskach zmian w organizacji i wyborach do izb handlowych.

Odpowiedz, redaktor Władysław Kozłowski

W teatrze hr. Skarbka. We czwartek 28 stycznia 1876. Po raz drugi:

PROROK

Opera w 5. aktach a w 9. odsłonach E. Scribego, Muzyka J. Mayerbera, Przekład J. Chęcińskiego.

Kapelmistrz pan Szirer

OSOBY:

- Jan z Lejdy - P. Zakrzewski, Zacharyasz - P. Borkowski, Anabaptyści - P. Mikulski, P. Koncewicz, P. Köhler, P. Juniewicz, P. Guberski, P. Wojnowski, P. Urbański.

Nowa dekoracja pędzla pana Dülla, i nowa garderoba.

Tańce:

W akcie 3 "Redova", "Pas caracteristique hollandais", odtańczą: A. Maywood, E. Bonn i p. Rouff

Tańce powyższe wykonane podług partytury i układu paryzkiego.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 26 stycznia 1876.

Hotel Zorza.

Pp. G. hr. Plater z Polski. - T. hr. Dzieduszycki z Zaleszczyk. - S. hr. Dzieduszycki z Niesuchowa. - S. Bogdanowicz z Litatyna. - W. Raczynski z Plitenic. - K. Sulatycki z Rosyji. - E. Vogoridy z Jass.

Hotel Angielski:

P. I. Krajewski z Czech.

Hotel Warszawski.

P. M. Stobiecki z Wązowy.

Hotel Kuhna.

P. W. Kniaziołucki z Rohatyna.

Hotel Europejski.

Pp. K. hr. Łączyński z Kutkorza. - T. Chrzyszcz z Słotwiny. - G. Jaworski z Rozdziałowa. - A. Kuszczykiewicz z Krakowa. - A. Neuman z Wiednia. - M. Prokopowicz z Telińczy.

Odejechali ze Lwowa.

dnia 26 stycznia 1876:

Pp. S. hr. Drohojowski do Brodów. - F. hr. Romer do Inwaldu. - K. hr. Wodzicki do Olejowa. - A. Bogusz do Zawalówki. - M. Dworski do Krakowa. - S. Garapich do Neterpiniec. - B. H. rodyński do Zbydniowa. - H. Jelowicki na Wołyn. - Z. Krzysztofowicz do Mondzelówki.

Spostrzeżenia meteorologiczne z dnia 27 stycznia 1876.

Barometr 746.52mm. Psychrometr suchy - 5.4°C Psychrometr wilgotny - 5.7°C. Prężność pary 2.8 mm Wilgoć 93%. Zachmurzenie 5. Wiatr NW2 Ozon 7. Opad w mm. z ostatnich 24 godzin. Temperatura powietrza - 4.3°C Barometr opada.

Odechodzą ze Lwowa.

Do Krakowa: rano o godzinie 5. (pociąg czysto osobowy); po południu o godzinie 5. min. 5 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11. min. 25 (pociąg pospieszny); rano o godzinie 6. min. 35 (pociąg lokalny).

Do Podwołoczysk: (z głównego dworca): rano o godz. 6. min. 20 (pociąg pospieszny); w południe o godz. 12. min. 5. (pociąg mieszany); w nocy o godz. 10. min. 57 (pociąg osobowy)

Do Czerniowiec: rano o godz. 6. min. 50 (pociąg pospieszny); w południe o godz. 12. min. 50 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 11. min. 45 (pociąg mieszany)

Do Stanisławowa (przez Stryj): rano o godz. 7. min. 7 (pociąg mieszany);

Do Podwołoczysk (z Podzamcza): w południe o godz. 12. min. 26 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 11. min. 32 (pociąg mieszany).

Pociągi kolejowe.

Przyjeżdżają do Lwowa.

Z Krakowa: rano o godzinie 5 minut 50 (pociąg pospieszny); przed południem o godzinie 10. minut 55 (pociąg osobowy); w nocy o godz. 9 min. 45 (pociąg czysto osobowy); wieczór o godz. 8 min. 5 (pociąg lokalny).

Z Czerniowiec: rano o godz. 4. min. - (pociąg mieszany); po południu o godz. 3. min. 5 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 10. min. 15 (pociąg pospieszny);

Z Stanisławowa (przez Stryj): wieczorem o godz. 9 min. 8. (pociąg mieszany);

Z Podwołoczysk (do Lwowa na Podzamcze): po południu o godz. 4. min. 3 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 3. min. 45 (pociąg mieszany); wieczór o godzinie 10 min. 55 (pociąg pospieszny).

Cennik lwowskiej izby handlow. i przemysł. Lwów, dnia 26 stycznia 1876

Table with columns for 'Akcyjne za sztukę', 'Listy zast. za 100 zł.', 'Obligacje', 'Monety', and 'Srebro'. Includes items like 'Kol. g. Kar. Ludw. po 200 zł. m.k.', 'Tow. kredyt. galic. 5% w. a.', 'Banku hip. gal. po 200 zł. w. a.', etc.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

dnia 24 stycznia 1876.

Table with columns for 'Dług Państwa', 'Obligacje', and 'Akcyjne'. Includes items like 'Jednolity dług Państwa w banknot.', 'Losy z roku 1839 całe', 'Czech. 100 - 101', 'Bank Anglo aust. 200 zł. emit. zł. 120', etc.

Table with columns for '4. Listy zast. losowane', '5. Obligacje z prawem pierwszeństwa', and '6. Losy'. Includes items like 'Powsz. austr. zakł. kred. ziem. 5% w sr.', 'Kol. Albrechta a 300 zł. 5% w. a.', 'Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.', etc.

Table with columns for 'Kurs złota' and 'Zirowskiej Izby handlowej i przemysłowej. Telegrafowany kurs wiedeński'. Includes items like 'Dukat ces. men.', 'Korona', '20-frankówka', 'Londyn 10 fut. szterlingów', etc.

DZIENNIK URZĘDOWY.

(359 1-3) Edykt. L. 9314. C. k. Sąd obwodowy w Rzeszowie na zaspokojenie wierzytelności pp. Mieczysława i Bronisława Brzeskich w kwocie 1400 złr. z 50% odsetkami od dnia 15 stycznia 1865 aż do zapłażenia kapitału płynącym...

Ubiegający się o którąkolwiek z tych posad wniósł wykazać się w swych podaniach kwalifikacją uzyskaną ze strony c. k. władz wojskowych tudzież przedłożyć świadectwa moralności i uzdolnienia fizycznego do służby jako też udowodnić że posiadają znajomość języka krajowego i że umieją czytać i pisać.

20 kwietnia 1876 r. każdym razem o godzinie 10 z rana. Przy pierwszych dwóch terminach będzie ta suma 1/3 z sumy 10000 złr m. k. z on. tylko w wartości nominalnej lub powyżej tejże, przy trzecim terminie za jakąkolwiek bądź cenę najwięcej ofiarującemu sprzedaną.

interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania, może się zgłosić i wszystko przytoczyć co dla wyjaśnienia lub ochrony swych praw za stosowne uzna.

(415 1-3) Ogłoszenie konkursu. L. 12838. Celem obsadzenia dwóch posad sług szkolnych a mianowicie przy c. k. Seminarjach naucz. w Tarnowie i w Rzeszowie rozpisuje się niniejszem konkurs.

(373) Obwieszczenie. L. 231. C. k. komisya hipoteczna przy c. k. Sądzie powiatowym w Wadowicach urzędująca zawiadamia, że dochodzenia mieszc. celem założenia księgi hipotecznej dla gminy katastralnej "Witanowice" dnia 8 lutego 1876 r. z są. dla gminy katastralnej "Gorzeń" dnia 28 marca 1876 r. rozpoczyna.

(399) Edykt. L. 20579. C. k. wyższy Sąd krajowy we Lwowie zawiadamia niniejszem, że Dr. Leon Fruhtman ze swego dotychczasowego urzędu notaryalnego w Starem mieście dnia 15 października 1875 ustąpił a swój nowy urząd jako c. k. Notaryusz w Bolechowie z dniem 17. października 1875 rozpocząć ma.

(388 1-3) Edykt. L. 7613. C. k. Sąd ogłasza, że na rzecz Israhela Spirna odbędzie się w Sądzie 16 lutego, 22 marca, 26 kwietnia 1876 r. o 10 rano przymusowa publiczna sprzedaż realności Jakóba i Magdaleny Stanowców l. 41 w Wielosiu.

(374 1-3) Konkurs.

L. 58043. Do obsadzenia jest jedna posada komisarza straży skarbowej w X klasie rangi z systemizowanemi należyci...

Podania zaopatrzone w świadectwa egzaminu złożonego z dobrym postępem z postępowania cłowego i towaroznawstwa...

C. k. krajowa Dyrekcja skarbu. Lwów, dnia 14 stycznia 1876.

(365 1-3) Edykt.

L. 7243. C. k. Sąd powiatowy w Kętach wyznacza do egzekucyjnej licytacji do Franciszka Zięby należącej połowy od potoku w Olszynie aż do gruntu Michała Pietrasa...

Cenę wywołania stanowi cena szacunkowa w ilości 155 zł. w. a. Kuratorem dla niewiadomych interesentów ustanowiono Dr. Jana Markla.

Kęty dnia 31 grudnia 1875.

(364 1-3) Edykt.

L. 6972. C. k. Sąd powiatowy w Kętach podaje do publicznej wiadomości, iż do egzekucyjnej licytacji do Adama i Antoniny Kolasów należącej realności w Osieku pod l. k. 266...

Cenę wywołania stanowi suma 69 zł. 60 ct. Protokół zastawniczy opisania i oszacowania, tudzież warunki licytacyjne...

Kęty, 31 grudnia 1875.

(337) Ogłoszenie.

L. 89. Na pierwszą zwyczajną kadencję Sądu przysięgłych w c. k. Sądzie obwodowym w Nowym Sączu, która się rozpoczyna w dniu 2 marca 1876 r. o godzinie 9 przedpołudniem...

C. k. Sąd obwodowy. Nowy Sącz dnia 15 stycznia 1876.

(396 1-3) Konkurs.

L. 1913. Na posadę ekspedyenta pocztowego w Podhajczykach obok Trembowli za kontraktem służbowym i kaucją 200 zł roczną...

Prośby należy wnieść w przeciągu czterech tygodni do c. k. krajowej Dyrekcji poczt we Lwowie.

Lwów, dnia 23 stycznia 1876.

(395 1-3) Obwieszczenie.

L. 524. Celem nadania koncessyi na aptekę w Kamionce Strum. rozpisuje się niniejszym konkurs po dzień 15 lutego 1876 roku.

Ubiegający się o tę koncessyę mają w powyższym terminie wnieść do tutejszego c. k. Starostwa swoją prośbę zaopatrzoną w dowody uzdolnienia, tudzież dotychczasowego zatrudnienia w zawodzie aptekarskim i nienagannego zachowania się.

Kamionka, dnia 14 stycznia 1876.

(336 1-3) Edykt.

L. 66006. C. k. Lwowski Sąd krajowy niniejszym edyktem uwiadamia Tadeusza Skolimowskiego z życia i miejsca pobytu nieznanego a w razie śmierci tegoż nieznanymi spadkobierców, iż Wincentyna Skolimowska dnia 13 grudnia 1875 r. do l. 66006 pozew wniosła o uznanie prawa do sumy 500 zł. m. k. z pn. na dobrach Winniki i 1/2 Macoszyna dom. 191 p. 259 n 63 on. i w odnośnych pozycjach zabezpieczonej za nieistniejące i o wykreślenie tej sumy, który do postępowania pisemnego dekretowany został.

Ponieważ miejsce pobytu Tadeusza Skolimowskiego a w razie śmierci tegoż spadkobierców jest niewiadome przeto c. k. Sąd krajowy dla niego tutejszego adw. Dr. Szwedzickiego z zastępstwem przez adw. Dr. Popławskiego kuratorem ustanowił i temuż powyższy pozew doręczył.

Z c. k. Sądu krajowego Lwów, dnia 24 grudnia 1875.

(370 1-3) Ogłoszenie konkursu.

Nr. 589. C. k. Rada szkolna okręgowa w Stanisławowie rozpisuje niniejszym konkurs celem obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

W powiecie stanisławowskim: W Stanisławowie: posada dyrygującej nauczycielki lub dyrygującego nauczyciela

Table listing school positions and salaries: szkoła żeńskiej wydziałowej, połączonej ze szkołą pospolitą z placą 800 zlr. w. a. za kierownictwo 200, Posada starszej nauczycielki dla szkoły wydziałowej z placą 800, Trzy posady nauczycielek starszych dla szkoły pospolitej po 600, Trzy posady nauczycielek młodszych dla szkoły pospolitej po 300, w Czerniejowie przy szkole etatowej z placą 300, w Kryłosie przy szkole etatowej z placą 300, Zagwoździu przy szkole etatowej z placą 300, Bludnikach przy szkole filialnej z placą 250, Ciężowie przy szkole filialnej z placą 250, Chomiakowie przy szkole filialnej z placą 250, Chryplinie przy szkole filialnej z placą 250, Komarowie przy szkole filialnej z placą 250, Pasiecznej przy szkole filialnej z placą 250, Pacykowie przy szkole filialnej z placą 250, Podłużu przy szkole filialnej z placą 250.

W powiecie bohorodczaniskim: W Bohorodczanach posada nauczyciela kierującego z placą 450 zlr. w. a. za kierownictwo 50, Dwie posady nauczycieli starszych po 450, Jedna posada nauczyciela młodszego 270.

Table listing school positions in Kałuskim: w Kałusku posada nauczycielki młodszej przy szkole żeńskiej z placą 300 zlr. w. a., Jasienu przy szkole etatowej z placą 400, Dołhej naddniestrzańskiej przy szkole etatowej z placą 300, Krasnem przy szkole etatowej z placą 300, Niebyłowie przy szkole etatowej z placą 300, Petrance przy szkole etatowej z placą 300, Bereżnicy szlacheckiej przy szkole filialnej z placą 250, Berkach przy szkole filialnej z placą 250, Dołhem kałuskim przy szkole filialnej z placą 250, Kadobnej przy szkole filialnej z placą 250, Łdzianach przy szkole filialnej z placą 250, Mysłowie przy szkole filialnej z placą 250, Niegowcach przy szkole filialnej z placą 250, Podhorkach przy szkole filialnej z placą 250, Przewoźcu przy szkole filialnej z placą 250, Równi przy szkole filialnej z placą 250, Siwce kałuskiej przy szkole filialnej z placą 250, Siwce wojniłowskiej przy szkole filialnej z placą 250, Studziance przy szkole filialnej z placą 250, Tużyłowie przy szkole filialnej z placą 250, Wierzchni przy szkole filialnej z placą 250, Wistowie przy szkole filialnej z placą 250, Wojniłowie posada młodszego nauczyciela z placą 270, Zborze przy szkole filialnej z placą 250.

Table listing school positions in nadwórniańskim: W Pniowiu przy szkole etatowej z placą 400 zlr. w. a., Hawryłowie przy szkole etatowej z placą 300, Jabłonicy przy szkole etatowej z placą 300, Kamiennej przy szkole etatowej z placą 300, Paryszczu przy szkole etatowej z placą 300, Cucyłowice przy szkole filialnej z placą 250, Dobrotowie przy szkole filialnej z placą 250, Dorze przy szkole filialnej z placą 250, Fitkowie przy szkole filialnej z placą 250, Maydanie górny przy szkole filialnej z placą 250, Narawizowie przy szkole filialnej z placą 250, Pasiecznej przy szkole filial-

Table listing school positions: nej z placą 250, Przerosłu przy szkole filialnej z placą 250, Stropkowie przy szkole filialnej z placą 250, Skopówce przy szkole filialnej z placą 250, Tarnawicy leśnej przy szk. filialnej z placą 250, Weleńnicy przy szkole filialnej z placą 250, Wołosowie przy szkole filialnej z placą 250, Zielonej przy szkole filialnej z placą 250. Kandydaci i kandydatki mający uzdolnienie do szkół wydziałowych lub pospolitych, mają swoje podania zaopatrzone w po-

(351 1-3) Obwieszczenie.

L. 2865. Na mocy ustawy finansowej z dnia 26 grudnia 1875 zawartej i ogłoszonej w wydaniu i na dniu 29 grudnia 1875 rzeszanym dzienniku ustaw państwowych Nr. 159 mają być bezpośrednio podatki i opłaty pośrednie z dodatkami państwowymi w roku 1876 w ogóle według dotychczasowych norm a względnie na podstawie obecnie istniejących postanowień o opodatkowaniu pobierane, zaś dodatki do podatków stałych w wysokości ustanowionej w IV artykule tejże ustawy z uwzględnieniem postanowień zawartych w trzecim ustępie powołanego artykułu czwartego, na mocy których obowiązani do płacenia podatku zarobkowego i dochodowego w I klasie tudzież podlegający opłacie podatku dochodowego w II klasie w każdym razie jeżeli całkowita przypadająca od nich należność podatkowa I klasy a względnie podatku dochodowego II klasy za cały rok 1876 w ordynaryum nie przewyższa kwoty 30 zł. dodatek państwowy tylko 7/10 podatku zwyczajnego uiszczają winni.

Stosownie do powyższych postanowień ma być podatek zarobkowy w półrocznych na dniu 1 stycznia i 1 lipca 1876 zapadłych, zaś podatek gruntowy domowo klasowy, domowo czynszowy i dochodowy w kwartalnych z końcem marca, czerwca, września i grudnia 1876 r. przypadających ratach całkowicie pobierany.

Należność podatkowa na rok 1876 oznajmiona będzie gminom i podatującym w tabelach płatniczych podatkowych, nakazach płatniczych ekstraktach repartycyjnych i książeczkach podatkowych. Podatek dochodowy ma być na cały rok 1876 wymierzony i przypisany.

Co do sporządzenia i przedłożenia fałszy do wymiaru podatku dochodowego i wykazywania plac stałych, jakoteż względem wymiaru i uiszczenia podatku dochodowego na rok 1876 podaje się do powszechnej wiadomości następujące postanowienia:

- 1. Fassye i wykazy celem wymiaru podatku dochodowego na rok 1876 ułożone w formie dotychczas przepisanej instrukcją z dnia 11 stycznia 1850 wniezione być mają do końca stycznia 1876 r.
2. Przy zeznaniu dochodu I klasy tudzież dochodu w II klasie nie pochodzącego ze stałych plac mają służyć za podstawę do obliczenia przeciętnego czystego dochodu opodatkowaniu na rok 1876 podlegającego, dochody i wydatki z lat 1873, 1874 i 1875.
3. Postanowienia §§. 21 i 22 najwyższego patentu z dnia 29 października 1849 zastosowane będą do kwot pochodzących ze stałych plac II klasy w roku 1876 przypadających.
4. Odsetki i dochody III klasy podlegające fasonowaniu ze strony uprawnionych do pobierania tychże mają być zeznane według stanu majątku i dochodu z dniem 31 grudnia 1875.
5. Posiadaczom budynków uwolnionych czasowo całkowicie lub częściowo od podatku domowo czynszowego wymierzony należy 5 od sta tytułem podatku dochodowego na rok 1876 od czystego dochodu rocznego pochodzącego z tychże budynków wolnych od podatku t. j. od kwoty pozostałej z calorocznego czynszu (brutto) po odtrąceniu prawnie dozwolonych procentów na utrzymanie budynków a przy budynkach wolnych całkowicie od podatku domowoczynszowego także po potrąceniu w roku 1876 przypadających i należyście udowodnionych procentów od kapitałów ubezpieczonych na budynku wolnym od podatku do mowo czynszowego.
6. Przysługujące przedsiębiorcom przemysłowym prawo potrącenia podatku dochodowego przypadającego od kapitałów u nich ulokowanych od procentów do tychże kapitałów odnosi się także na r. k 1876.
C. k. krajowa Dyrekcja skarbu Lwów dnia 18 stycznia 1876.

trzebne dowody wnieść za pośredni twem swych przełożonych i tych Rad szkolnych okręgowych, pod których są zwierzchnością, do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stanisławowie do końca marca 1876.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej. Stanisławów 11 stycznia 1876 r.

(398 1-3) Ogłoszenie.

Nr. 156. C. k. Sąd krajowy jako sąd handlowy w Krakowie podaje do wiadomości, iż Prezydium c. k. Namiestnictwa we Lwowie, na wniosek Sądu krajowego przeznaczyło na rok 1876 dziennik urzędowy „Gazety Lwowskiej“ do ogłoszenia wpisów w myśl artykułu 13 i 14 ustawy handlowej, tudzież wpisów do rejestru spółek zarobkowych i gospodarczych.

Kraków dnia 14 stycznia 1876.

(351 1-3) Kundmachung.

Z. 2865. Nach dem Finanzgesetz vom 26 Dezember 1875, welches in dem am 29 Dezember 1875 ausgegebenen und verfertigten Reichsgesetzblatte unter Nr. 159 kundgemacht wurde, sind die bestehenden direkten und indirekten Steuern und Abgaben sammt Staatszuschlägen im Jahre 1876 im Allgemeinen nach den bereits bestehenden Normen beziehungsweise nach Maßgabe der gegenwärtig gültigen Besteuerungsgesetze und die Zuschläge zu den direkten Steuern in der in dem Artikel IV. bestimmten Höhe unter Berücksichtigung der in dem dritten Absätze des Artikels IV. aufgenommenen Bestimmungen, wornach die der Erwerb- und Einkommensteuer I Klasse unterliegenden Steuerpflichtigen, dann die der Einkommensteuer II Klasse unterworfenen Steuerträger in jedem Falle, wenn die Gesamtschuldigkeit in der Erwerb- und Einkommensteuer I Klasse beziehungsweise an der Einkommensteuer II Klasse für das ganze Jahr 1876 im Ordinarium den Betrag von 30 fl. nicht übersteigt, im Ganzen als außerordentlichen Staatszuschlag nur 7/10 des Ordinariums zu entrichten haben werden, einzuhellen.

Demgemäß sind die an der Erwerbsteuer am 1 Jänner und 1 Juli 1876 fälligen halbjährigen Raten, dann die mit Schluß der Monate März, Juni, September und Dezember 1876 fällig werdenden Quartalsraten an der Grund-, Hausfläßen-, Hauszins-, und Einkommensteuer vollständig einzuhellen.

Die für das Jahr 1876 entfallende Steuerpflichtigkeit wird den Gemeinden und Steuerpflichtigen in den Steuervoranschreibungs-Tabellen, Zahlungsaufträgen, Repartitions-Ertraften und Steuerbüchern bekannt gemacht werden.

Die Einkommensteuer sammt Zuschlägen ist für das ganze Jahr 1876 zu bemessen und vorzuschreiben. In Absicht auf die Verfassung und Ueberreichung der Befehntnisse über das Einkommen und der Anzeigen über die stehenden Bezüge, dann auf die Bemessung und Entrichtung der Einkommensteuer für das Jahr 1876 werden nachstehende Bestimmungen zur allgemeinen Kenntniß gebracht:

- 1. Die Befehntnisse und Anzeigen behufe der Bemessung der Einkommensteuer für das Jahr 1876 sind in der bisherigen mit der Vollzugsvorschrift vom 1 Jänner 1850 vorgezeichneten Form bis Ende Jänner 1876 zu überreichen.
2. Den Befehntnissen des Einkommens der I Klasse sowie des in nicht stehenden Bezügen bestehenden Einkommens der II Klasse haben die Einnahmen und Ausgaben der Jahre 1873, 1874 und 1875 zur Ermittlung des für das Jahr 1876 steuerbaren Durchschnittsertrages zur Grundlage zu dienen.
3. Die Anordnungen der §§. 21 und 22 des Allerhöchsten Patents vom 29 Oktober 1849 finden auf die von stehenden Bezügen der II Klasse in dem Jahre 1876 fälligen Beträge Anwendung.
4. Die Zinsen und Renten der III Klasse welche der Einkommenssteuer von Seite der Bezugsberechtigten unterliegen, sind nach dem Stande des Vermögens und Einkommens vom 31 Dezember 1875 einzubekennen.
5. Den Besitzern von Gebäuden, welche rücksichtlich derselben im Ganzen oder theilweise die zeitliche Befreiung von der Hauszinssteuer genießen, ist die Einkommenssteuer für das Jahr 1876 mit 5 Prozent des aus diesen steuerbaren Objecten erzielten reinen Jahreseinkommens d. i. von jenem Betrage vorzuschreiben, welcher von den ganzjährigen Bruttoerträgen nach Abzug der auf Erhaltung der Gebäude gesetzlich zugestandenen Prozente und bei ganz steuerfreien Gebäuden auch der erweislich im Jahre 1876 fällig werdenden Zinsen von den auf dem steuerfreien Objecte vertheilten Kapitalien erübrigt.
6. Das den Gewerbsunternehmern gesetzlich eingeräumte Recht die Einkommenssteuer, welche auf die bei ihnen angelegten Kapitalien entfällt, von den Zinsen dieser Kapitalien in Abzug zu bringen, hat auch auf das Jahr 1876 zu gelten.
K. k. Finanz Landes Direction. Lemberg am 18 Jänner 1876.

(363 1-3) **Edykt.**

L. 4549/448. C. k. Sąd pow. miej. del. w Nowym Sączu zawiadamia Wojciecha Kasztelewicza, że pod dniem 25 listopada 1874 l. 10181 wytoczył przeciw niemu Berl Gelles pozew o zapłacenie kwoty 15 zlr. w. a. i na ten pozew termin do rozprawy według postępowania drobiazgowego na dzień 22 lutego 1876 o godzinie 9 rano wyznaczonym zostaje.

Ponieważ miejsce pobytu Wojciecha Kasztelewicza nie jest wiadomem, zatem ustanawia się dla niego kuratorem p. adwokata Dra Olszewskiego w Nowym Sączu z tem, aby tenże swe środki obrony udzielił lub też innego pełnomocnika sądowi wskazał.

Nowy Sącz 30 listopada 1875.

(361 1-3) **Edykt.**

L. 6516. C. k. Sąd obwodowy w Nowym Sączu zawiadamia wierzycieli hipotecznych dóbr Zawady a mianowicie z imienia i miejsca pobytu niewiadomych spadkobierców Antoniego Kaweckiego, dalej Józefa i Wincetego Rzuchowskich, Jana Wielechowskiego, Józefa Makulskiego, Joannę Kowalską, Michała Groblewskiego, Antoniego Puczyńskiego, Filipa Brachela, Piotra Handemana, Filipa Putza, Filipa Laubacha, Karola Przetockiego, rodziców i rodzeństwo Piotra Bosbiera, Helenę Piątkowską, Maryannę Popławską i Mikołaja Mücka, że c. k. Komisja dla wykupu gruntów pod kolej Tarnów Lencuchowska, złożyła do depozytu sądowego kwotę 150 zlr. 50 ct. w. a. jako cenę kupną 301 sążni kwadratowych gruntu z obszaru 2/192 części dóbr Zawady pod kolej odstąpione i ze dla nich Adwokat Dr. Jarosz kuratorem został ustanowiony.

Z c. k. Sąd obwodowy.

Nowy Sącz dnia 24 grudnia 1875.

(400 1-3) **Edykt.**

L. 4056. C. k. Sąd krajowy we Lwowie otwiera niniejszem konkurs na wszystkich ruchomy jakoteż na wszystkie nieruchomości, a w krajach, w których obowiązuje ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868, Nr. 1 Dz. p. p. położony majątek we Lwowie protokółowanej spółki handlowej pod firmą „Bazar Breymayera i Potuszkiewicza we Lwowie” i wspólników Antoniego Potuszkiewicza i Waleryana Breymayera, z tem iż każdy z tych konkursów osobno traktowanym będzie.

Kierownictwo tego konkursu porucza się panu c. k. adwokatowi Janowskiemu jako komisarzowi konkursowemu, zaś tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się pana dra Hynszkiewicza wzywając zarazem wierzycieli, aby po przedłożeniu dokumentów służących do wykazania ich pretensji, poczynili swe wnioski co do zatwierdzenia tegoż, lub ustanowienia innego zawiadowcy masy, i aby przedsięwzięli wybór wydziału wierzycieli, w którym to celu wyznacza się termin na dzień 8 lutego 1876, godzinę 4^{1/2} po południu.

Kokolwiek chce wystąpić z jakąkolwiek pretensją do wspólnej masy rozbiorowej, ma takową zgłosić w tym Sądzie krajowym, wedle przepisu ustawy konkursowej, pod rygorem zagrożonych tamże szkodliwych skutków prawnych przed upływem 8go kwietnia 1876 i podać ją na terminie na dzień 8go maja 1876, godzinę 10 przed południem, wyznaczony do uznania płynności i oznaczenia prawa pierwszeństwa, chociażby nawet o nią spór już był wytoczony.

Wierzycielom, którzy zgłoszą się ze swemi pretensjami, przysługują prawo wybrać na tym terminie w miejsce dotychczasowego zawiadowcy masy, zastępcę onego i członków wydziału wierzycieli inne osoby, posiadające ich zaufanie.

Na terminie wyznaczony do wykazania płynności zgłoszonych wierzycielności, ma być usiłowane przeprowadzenie do skutku ugody, w myśl §. 68 ustawy konkursowej.

Dalsze ogłoszenia w toku rozprawy konkursowej umieszczone będą w Gazecie Lwowskiej.

Z c. k. Sąd krajowy.

Lwów 24 stycznia 1876.

(353 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 11526. C. k. Sąd powiatowy w Dobromilu ogłasza niniejszem, że w sporze Zakładu włościańskiego przeciw Michałowi i Helenie Koculabom, sprzedana będzie w drodze publicznej licytacji realność pod l. k. 54 w Łopusznej położona w trzech na 4 lutego 10 marca i 21 kwietnia 1876 o godzinie 10 rano wyznaczonych terminach, na dwóch pierwszych terminach jednak tylko za lub wyżej, na trzecim zaś także niżej ceny szacunkowej na 400 zł. ustanowionej.

Półowa ceny kupna wliczając ustanowiony na 40 zł. w. a. zakład ma być zaraz po licytacji, druga zaś po 30 dniach po prawomocności aktu licytacyjnego do Sądu złożona. Resztę warunków można przejrzeć w sądowej registraturze. Kuratorem wierzycieli ustanowiono p. Józefa Jelinka w Dobromilu. Dobromil, dnia 16 grudnia 1875.

(354 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 11527. C. k. Sąd powiatowy w Dobromilu ogłasza niniejszem, że w sporze Zakładu włościańskiego przeciw Piotrowi i Wasylowi Loza sprzedana będzie w drodze publicznej licytacji realność pod l. k. 57/52 w Pietnicach położona w trzech na 4 lutego 10 marca i 21 kwietnia 1876 o godzinie 10 rano wyznaczonych terminach, na dwóch pierwszych terminach jednak tylko za lub wyżej, na trzecim zaś także niżej ceny szacunkowej na 400 zł. ustanowionej.

Półowa ceny kupna wliczając ustanowiony na 40 zł. w. a. zakład ma być zaraz po licytacji, druga zaś po 30 dniach po prawomocności aktu licytacyjnego do Sądu złożona. Resztę warunków można przejrzeć w sądowej registraturze. Kuratorem wierzycieli ustanowiono p. Józefa Jelinka w Dobromilu. Dobromil dnia 16 grudnia 1875.

(355 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 11528. C. k. Sąd powiatowy w Dobromilu ogłasza niniejszem, że w sporze Zakładu włościańskiego przeciw Dankowi Nocoich czyli Netlich sprzedana będzie w drodze publicznej licytacji realność pod l. k. 75/74 w Arłamowie położona w trzech, na 4 lutego 10 marca i 21 kwietnia 1876 o godzinie 10 rano wyznaczonych terminach, na dwóch pierwszych terminach jednak tylko za lub wyżej, na trzecim zaś także niżej ceny szacunkowej na 400 zł. ustanowionej.

Półowa ceny kupna wliczając ustanowiony na 40 zł. w. a. zakład ma być zaraz po licytacji, druga zaś po 30 dniach po prawomocności aktu licytacyjnego do Sądu złożona.

Resztę warunków można przejrzeć w sądowej registraturze. Kuratorem wierzycieli ustanowiono p. Józefa Jelinka w Dobromilu. Dobromil dnia 16 grudnia 1875.

(356 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 11529. C. k. Sąd powiatowy w Dobromilu ogłasza niniejszem, że w sporze Zakładu włościańskiego przeciw Waskowi i Nastum Procykow sprzedana będzie w drodze publicznej licytacji realność pod l. k. 64/119 w Pietnicach położona w trzech na 4 lutego 10 marca i 21 kwietnia 1876 o godzinie 10 rano wyznaczonych terminach, na dwóch pierwszych terminach jednak tylko za lub wyżej, na trzecim zaś także niżej ceny szacunkowej na 500 zł. ustanowionej.

Półowa ceny kupna wliczając ustanowiony na 50 zł. w. a. zakład ma być zaraz po licytacji, druga zaś po 30 dniach po prawomocności aktu licytacyjnego do Sądu złożona.

Resztę warunków można przejrzeć w sądowej registraturze. Kuratorem wierzycieli ustanowiono p. Józefa Jelinka w Dobromilu. Dobromil dnia 16 grudnia 1875.

(357 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 11530. C. k. Sąd powiatowy w Dobromilu ogłasza niniejszem, że w sporze Zakładu włościańskiego przeciw Janowi i Ewie Szewczakom sprzedana będzie w drodze publicznej licytacji realność pod l. k. 45/5 w Łopusznej położona w trzech na 4 lutego 10 marca i 21 kwietnia 1876 o godzinie 10 rano wyznaczonych terminach, na dwóch pierwszych terminach jednak tylko za lub wyżej, na trzecim zaś także niżej ceny szacunkowej na 500 zł. ustanowionej.

Półowa ceny kupna wliczając ustanowiony na 50 zł. w. a. zakład ma być zaraz po licytacji, druga zaś po 30 dniach po prawomocności aktu licytacyjnego do Sądu złożona.

Resztę warunków można przejrzeć w sądowej registraturze. Kuratorem wierzycieli ustanowiono p. Józefa Jelinka w Dobromilu. Dobromil, dnia 16 grudnia 1875.

(362 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 105 Prezydent c. k. Sądu wyższego krajowego w Krakowie zamianował reskryptem z dnia 14 stycznia 1876 l. 280 przewodniczącym trybunału Sądu przysięgłych przy c. k. Sądzie obwodowym w Tarnowie na pierwszą zwyczajną tegoroczną kadencję której posiedzenia w dniu 1 marca 1876 o godzinie 9 przedpołudniem otwarte będą. Prezydenta c. k. Sądu obwodowego Ryszarda Zawadzkiego, zastępcami zaś przewodniczącego c. k. Radców Sądu Krajowego Maksymiana Grabowskiego, Jana Salskiego, Antoniego Brandta, Jana Spławńskiego i Jana Dauskiego.

Tarnów dnia 20 stycznia 1876.

(363 1-3) **Edykt.**

L. 5311. C. k. Sąd powiatowy w Uhorowie sprzedaje egzekucyjnie gospodarstwo wsielańskie oświadczonej spadkobierców Wasyla Huluszczyńskiego pod l. k. 49 subrep. 30 w Rzeczycy położonego na zaspokojenie pretensji Sary Szmukler w kwocie 147 zł. w. a. z pn. w trzech terminach a to: 7 lutego 6 marca i 3 kwietnia 1876 w trzecim terminie i po niżej ceny szacunkowej. Cena szacunkowa wynosi 1450 zł. w. a.

Wadyum 145 zł. w. a. Inne warunki mogą być w sądzie przejrane.

Uhnów dnia 31 grudnia 1875.

(358 1-3) **Edykt.**

Z. 28244. Das k. k. Landesgericht für Zivilsachen zu Krakau macht hiemit bekannt, daß in Folge Requisition des k. k. Handelsgerichtes in Wien vom 7 October 1873 Z. 167535, zur Vereinfachung der Wechselforderung des Alexander Menkes von 3000 fl. ö. W. sammt 6% Interessen vom 31 August 1869, 3 fl. 10 kr. ö. W. Provisions, 1/2% Provision, den ausschließlich der Erkenntnißgebühr mit 31 fl. 27 kr. ö. W. unentgeltlich zugesprochen und der weiter ausweitenden Gerichtskosten, die exekutive Veränderung der der Schuldnerin Antonia Wojezyska gehörigen, und auf 67854 fl. 45/2 kr. ö. W. abgeschätzten, Realitätenhälften Nr. 15 Stdt. I. 259 Gde. II. Nr. 19 Stdt. IV. lit. B/104 Gde. IX in Krakau und zweier Grundparzellen Nr. 1682 und 1863 Baworskie genannt die zur Realität Nr. 30 Stdt IV/106 Gde. IX in Krakau gehören, Realität Nr. 19 B Nr. 146 A, Nr. 146 B Nr. 148 Stdt IV, Nr. 149 Stdt. IV, am 21 Februar, 27 März und 24 April 1876, jedesmal um 10 Uhr Vormittags im Gerichtsgebäude unter nachstehenden Bedingungen vorgenommen wird:

I. Diese Realitätenhälften werden um den gerichtlich erhobenen Schätzungswert ausgerufen, und namentlich: die Realität Nr. 15 Stdt. I/259 Gde. II. im Hauptingplatz zu Krakau um 20136 fl. 86 kr. ö. W., die Realität Nr. 19 Stdt. IV. lit. B/104 Gde. IX. Krupnicza Gasse in Krakau um 21513 fl. 35 1/2 Kr. ö. W.

Die Realität Nr. 146 A. und 146 B. in Krakau um 18482 fl. 49 1/2 Kr. ö. W.

Die Realität Nr. 148 Stdt. IV. in Krakau um 5097 fl. 59 Kr. ö. W.

Die Realität Nr. 149 Stdt. IV in Krakau um 2624 fl. 18 1/2 Kr. ö. W., — und bei den ersten zwei Feilbietungsterminen nicht unter dem Schätzwerte, bei dem dritten Feilbietungstermine aber auch unter dem gerichtlichen Schätzwerte an den Meistbietenden verkauft.

II. Jeder Kauflustige hat vor Beginn der Licitation 10% des Schätzungswertes zu Händen der Licitationscommission in baarem Gelde zu erlegen, — welches Vadum dem Ersteher in den Meistboth eingerechnet, den übrigen Mitbiethern aber sofort nach beendigter Feilbietung zurück stellt wird.

III. Der Ersteher ist verpflichtet 2/3 Theil des Kaufpreises binnen 30 Tagen nach Zustellung des rechtskräftigen Beschlusses über die Genehmigung des Licitationsactes als depositum zu erlegen, worauf er auf seine Kosten den physischen und Tabular-Besitz erhält, gleichzeitig aber die restirenden zwei Drittel des Kaufpreises sammt 1% Interessen und die Verpflichtung des Ersteher zur Erhaltung der Licitationsbedingnisse unter Licitationsstrenge, im Infästus der erstandenen Realitätenhälften instabilirt, alle Lasten etablirt und auf diese restirenden 2/3 Theile des Kaufpreises übertragen werden.

Die weiteren Licitationsbedingnisse, der Schätzungsact und der Hypothekauszug der zu veräußernden Realitätenhälften kann in der landesgerichtlichen Registratur oder bei der Licitations-Commission eingesehen werden.

Dievon werden verständigt die Streittheile ferner die Sachgläubiger, nämlich die k. k. Finanz-Procuratur-Expositur in Krakau Namens des Wohlthätigkeits-Vereins, Capuziner Convents, Reformater Convents, der Emeriten Priester der Scapulier Bruderschaft bei der Karmeliten Kirche in Krakau, und des hohen Herrern — Wilhelm Markusfeld — Israel Glatzman die Weisensasse des bestandenen Mogil'er Bezirks durch das k. k. städt. deleg. Bezirksgericht zu Krakau, endlich diejenigen Hypothekgläubiger welche nach dem 17 April 1873 an die Gemäher der feilzubietenden Realitätenhälften gelangen würden und welchen die betreffenden Bescheide aus was immer für einem Grunde nicht zugestellt werden könnten, zu Händen des bereits mit Beschluß vom 8 November 1873 Z. 27113 bestellten Curators Adv. Dr. Kaufmann mit Substituierung des Adv. dr. Blatteis.

Krakau 23 Dezember 1875.

(1402 1-3) **Edykt.** Z. 334 Vom k. k. Landesgerichte in Lemberg wird in Folge Gesuches der Rifka Mütz, der Inhaber, des angeblich abhanden gekommenen, von Rifka Mütz zu Lemberg am 6 Jänner 1874 ausgestellten, vom Sigmund Iljicki akzeptirten ein Monat a dat. galbaren Wechsels über den Betrag von 217 fl. ö. W. aufgefördert, diesen Wechsel binnen 45 Tagen, von der 3 Einzahlung dieses Wechsels in der Lemberger Zeitung gerechnet, dem k. k. Landesgerichte in Lemberg vorzulegen, widrigenfalls derselbe amortisirt werden müßte.

Vom k. k. Landes- als Handelsgerichte Lemberg den 14 Jänner 1876.

(350 1-3) **Obwieszczenie.**

L. 491. W dniu 31 stycznia 1876, 23 lutego 1876 i 27 marca 1876, odbędzie się przymusowa sprzedaż realności Wasyla Klunko w Kolbuszowej pod nr. 22/17 po

łożona na rzecz Mojżesza Izaaka Lax celem wydobycia 20 zlr.

Cena wywołania jest 270 zlr.

Wadyum 27 zlr.

Blizsze warunki licytacyjne chcę kupie nia mający przejrzeć może w godzinach urzędowych w tusądowej registraturze.

Z c. k. Sądu powiatowego.

Rudki dnia 20 grudnia 1875.

(342) **Ogłoszenie.**

L. 334 C. k. Sąd powiatowy w Horodence wiadomo czyni, że dochodzenia miejscowa w sprawie załozenia ksiąg gruntowych w gminie katastralnej Olejowa Korniów na dniu 3 lutego 1876 rozpocznie.

Każdy kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania, może się zgłosić i wszystko przytoczyć co dla wyjaśnienia lub ochrony swych praw za stosowne uzna.

Horodenska 19 stycznia 1876.

(393) **Erkenntniße.**

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das k. k. Landesgericht Wien als Preßgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in der Nr. 3 der Zeitschrift „Die Glocke“ vom 15 Jänner 1876 (praes. 17 Jänner 1876) enthaltenen Aufsatzes mit der Aufschrift „An einem Geheimniß ist kein Segen“ das Vergehen nach § 300 St. G. begründe, und es wird nach §. 493 St. P. O. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

Wien, am 20 Jänner 1876.

(392) Das k. k. Landes- als Strafgericht in Binn hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 15 Jänner 1876, Z. 636 Stf., zu Recht erkannt:

Der Inhalt des mit den Worten „Narizenim kterym bau minister Sremsayr“ beginnenden Artikels unter der Rubrik „Rakusko“ in der Zeitschrift „Hlas“ Nr. 4 vom 12 Jänner 1876 begründet den Thatbestand des Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung nach § 300 St. G. und wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund des §. 493 St. P. O. die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

(333 1-3) **Edykt.** Z. 3 Vom Sambrer k. k. Kreis- als Berggerichte wird bekannt gemacht daß zur Vor-

nahme bei denselben der mit dem Beschlusse vom 16 September 1875 Z. 24 bewilligten und mittelst des in dem Lemberger Amtsblatte Nr. 246, 247 und 248 eingeschalteten Edictes bereits verlaublichen freiwilligen öffentlichen Versteigerung des vereinigten Grubenfeldes Theodor im Flächeninhalte von 20704⁰, bestehend aus den Grubenfeldern Theodor und Leo, dann des vereinigten Grubenfeldes Sidonia, einer Atinenz des vereinigten Grubenfeldes Theodor im Flächeninhalte 20704⁰ bestehend aus den Grubenfeldern Wilhelmine und Sidonia, ferner der Atinenz Jakob im Flächeninhalte von 12544⁰ sammt Gebäuden, Grundstücken und dem Inventar nur überhaupt sammt jeglichem Zubehör, gelegen in Nowoselica, Smatyn-Berzirks ein neuerlicher Termin hiergerichts auf den 1 März 1876 um 10 Uhr Vormittags nach den dieser Versteigerung zu Grunde gelegten Bedingungen, jedoch mit der lediglichen Abänderung des 2 Punktes der Versteigerungsbedingungen daß das Vadum bloß die Summe 3000 fl. ö. W. betrage — anberaumt werde.

Sambr am 18 Jänner 1876.

(331 1-3) **Kundmachung.**

Z. 60 Von Seite des k. k. Ackerbau-Ministeriums wird bekannt gegeben, daß die nachbenannten Pempinier-Hengste gegen nachstehende Sprung Tagen während der Deckperiode 1876 zur Belegung von Privatstuten werden zugelassen werden, und zwar:

Im k. k. Staatsgestüte Stadantz Dutzmer Braun geboren 1867 von Per-

mout aus der Ouverture Halbblutstuten zu 20 fr Vollblutstuten zu 40 fr. Revolver Braun von Revolver aus der Opal Halbblutstuten zu 15 fr. Vollblutstuten zu 26 fr.

North Stear II englisch Halbblut Schwarzbraun zu 15 fr. Young England Norfolk Braun zu 15 fr. Ben Aet Araber Vollblut zu 15 fr. Schagya II Araber Halbblut zu 15 fr.

Alle übrigen in diesem Gestüte aufgestellten Pempinier-Hengste decken zu 10 fr. Die Anmeldung von Stuten zu den einzelnen Decktagsten wolle bis zum Eintritte der Sprungzeit bei der Gestüts-Direction eingebracht werden.

Die Unterkunft der Stuten wird im Gestüte unentgeltlich besorgt, die Fourage nach den Durchschnittspreisen berechnet.

Außer dem Sprunggelde sind für jede Stute 5 fr. für die Mannschaft des Gestütes zu erlegen.

Die Wartung der Stuten muß durch eigene Leute besorgt werden.

Alle sonst etwa erwünschten weiteren Auskünfte werden durch die Gestüts-Direction bereitwilligst erteilt.

Wien am 11 Jänner 1876.

Vom k. k. Ackerbau-Ministerium.

(322 2-3) **Sprostowanie.**

L. 3820. C. k. Sąd powiatowy w Dąbrowie, odnośnie do umieszczonego przez siebie pod L. 461 w Nr. 37, 38 i 39 z bieżącego roku „Gazety Lwowskiej“ edyktu, czyni wiadomym, że imię ustanowionego tym edyktem kuratora nie Mojżesz Mayerhoff, lecz „Majer Majerhof“ opiewać ma.

(323 2-3) **Edykt.**

L. 6198 cyw. C. k. Sąd powiatowy w Kętach podaje do wiadomości, iż na dniu 7 lutego, 6 marca i 4 kwietnia 1876 r. każdym razem o godzinie 10 rano, odbędzie się w Sądzie, celem zaspokojenia pretensyi Berty Windholz w kwocie 222 złr. w. a. z przn., egzekucyjna licytacja połowy realności pod Nr. 99 w Bujakowie, dłużnika Tomasza Malara własnej.

Cena szacunkowa wynosi 923 złr. 15 cnt., zaś wadyum 92 złr. 50 cnt. w. a.

Reszta warunków licytacyjnych jak niemniej protokoły opisania i oszacowania są w registraturze do przejrzania.

Kęty dnia 8 stycznia 1876 r.

(375 2-3) **Konkurs.**

L. 9347, Celem obsadzenia dwóch posad woźnych przy urzędach podatkowych w obrębie c. k. galicyjskiej krajowej Dyrekcji skarbu z roczną płacą 300 zł. i dodatkiem czynnej służby w rocznej kwocie 75 zł. w. a.

Ubiegający się o te posady wniosą swe dokumentowane podania w ciągu sześciu tygodni do c. k. krajowej Dyrekcji skarbu i udowodnią że władają językiem krajowym w piśmie i mowie.

Z c. k. galicyjskiej krajowej Dyrekcji skarbu Lwów dnia 19 stycznia 1876.

(324 2-3) **Edykt.**

L. 5255. C. k. Sąd powiatowy w Nadwórnej wzywa Matyja Ersteniuka z życia i pobytu niewiadomego, ażeby się w przeciągu roku do spadku ojca Jurka Ersteniuka, w Przerosiu 13 sierpnia 1872 bez pozostawienia ostatniej woli zmarłego, zgłosił, gdyż inaczej rozprawa spadku z deklarowanymi spadkobiercami i kuratorem dla niego ustanowionym Michałem Ersteniukiem przeprowadzoną zostanie.

Nadwórna dnia 20 listopada 1875.

(348 2-3) **Edykt.**

L. 5326. C. k. sąd powiatowy w Radziechowie ogłasza że na zaspokojenie pretensyi 152 złr. z pn. Jonaszowi Friedmanowi od Maksyma Woźniaka należącej odbędzie się w sądzie licytacja realności l. 34 w Staninie położonej, a ciała tabularnego niestanowiącej dnia 3 lutego 1876, dnia 2 marca 1876 i na dzień 30 marca 1876 zawsze o godzinie 10 z rana z tem że na pierwszym terminie realność ta za lub wyżej, na drugim także niżej ceny szacunkowej sprzedaną zostanie.

Cenę wywołania stanowi cena szacunkowa 1572 złr.

Wadyum 100%. Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tusańskiej registraturze.

C. k. Sąd powiatowy. Radziechów 27 grudnia 1875.

(391 2-3) **Rundmachung.**

3. 142. Aus der Herrsch-Borach'schen Ausstattungsstiftung ist ein Betrag von 236 fl. ö. W. an ein armes gefittetes Mädchen israelitischer Religion, vorzugsweise aber an eine arme Verwandte des Stifters oder an ein aus Galizien gebürtiges israelitisches Mädchen zu vergeben.

Die Bewerberinnen haben ihren Gesuchen ein gehörig legalisiertes Sitten und Ehrlichkeitszeugniß, dann den Geburtschein anzuschließen, und wenn sie die Bethellung auf Grund des Titels der Verwandtschaft mit dem Stifter ansprechen, dieselbe in aufsteigender Linie bis zu dem Stifter oder dessen Vater Chaim-Barach durch Vorlage eines mit dem Original-Geburts- und Trauungscheine oder den gehörig legalisirten Matrizenauszügen belegten Stammbaumes nachzuweisen.

Sollte ein außer dem Verschulden der Partei gelegener Umstand diesen Nachweis unmöglich machen, so ist derselbe durch die Befähigung der competenten Behörde nachzuweisen und die Verwandtschaft in diesem Falle durch andere glaubwürdige und von hiesigen berufenen öffentlichen Meinern ausgefertigte Zeugnisse darzutun.

Die belegten Gesuche sind bis Ende Februar 1876 bei der k. k. n. ö. Statthalterei zu überreichen.

Von der k. k. n. ö. Statthalterei. Wien den 8 Jänner 1876.

(340 2-3) **Edykt.**

L. 11129. Ku zaspokojeniu z prawomocnego nakazu wypłaty z dnia 15 maja 1872 l. 2655 p. Wilmelmoi Ornsteinowi jako prawonabywcy Noego Papernego, od p. Katarzyny Malczewskiej i p. Wincentego Kwiatkowskiego, należnych sum mianowicie:

- b. Sumy 1000 złr. z procentem po 180/0 od 2 czerwca 1871 bieżącym,
- c. Sumy 1000 złr. z procentem po 180/0 od 2 grudnia 1871 bieżącym, dalej
- d. kary konwencyonalnej po 3 złr. w. a. dziennie od 2 grudnia 1870 aż do zapłacenia tych sum powyższych o płacić się mającej;
- e. kosztów sądowych w ilości 15 złr. w. a. poprzednio już przyznanych, o ile do zapłacenia tych sum kapitałnych z pn. pani Katarzyna Malczewska ze zmiankowanego nakazu wypłaty jest obowiązana; nareszcie
- f. ku zaspokojeniu kosztów egzekucyi, poprzedniczych 18 złr. 91 ct. w. a, zaś terażniejszych 39 złr. 33 ct. w. a.

rozpisuje się sprzedaż przymusową w drodze przetargu publicznego sumy 14000 złr. w. a. z procentem po 60/0 od 4 stycznia 1867 do 4 stycznia 1870 zaś dalej z procentem po 120/0 bieżącym, w stanie dłużnym dóbr Majeranówka w Strzeliskach starych, pierwotnie na rzecz spółdzielniczki p. Katarzyny Malczewskiej, jak Dom: 486, pag: 386, n. 17. on. w drodze egzekucyi, obecnie zaś, jak Dom: 514, pag. 111 n. 86 on., na rzecz p. Emilii Orensteinowej intabulowanej, która jak Instr: 1180, pag: 472, n. 1 on: pag: 477, n. 12. on., pag: 479 n. 17 on., n. 18 on; pag: 445, n. 21 on., pag: 436, n. 22 i pag: 438, n. 23 on. wraz częściami dóbr Majeranówka, jak Dom: 486 pag: 385 n. 18 n. dla sum powyższych z pn. hipotekę stanowi, w trzech, tu w Sądzie na dniu 15 lutego 1876, 29 lutego 1867 i 14 marca 1876, każdą razą o godzinie 10 przedpołudniem odbyć się mających terminach, pod następującymi warunkami:

1. Przedmiotem sprzedaży jest Sa. 14000 złr. z procentem po 60/0 od 4 stycznia 1876 od tegoż dnia 1870, dalej zaś po 120/0 bieżącym, w stanie biernym dóbr Majeranówka, pierwotnie na rzecz p. Katarzyny Malczewskiej, a obecnie na rzecz p. Emilii Orensteinowej w drodze egzekucyi zainstabulowana wraz z dozwoleńm na zaspokojenie tej sumy i tabularnie uwidocznionem prawem egzekucyjnej sekwestracji, tudzież ze wszystkimi prawami, jakie według zapisu na sąd polubowny z dnia 14 stycznia 1870 i wyroku sądu polubownego z 15 stycznia 1870 ut. Instr. 1180 pag: 472 i 473 sumie tej przysługują;
2. Licytacja odbędzie się na powyż oznaczonych trzech terminach z tem zastrzeżeniem, że na pierwszym i drugim suma 14000 złr. w. a. z pn. tylko powyżej swej wartości nominalnej, przy trzecim zaś terminie także i poniżej tej wartości, za jaką kolwiek bądź cenę sprzedaną być może.
3. Za cenę wywołania służyć będzie wartość nominalna sprzedać się mającej sumy t. j. kwota 14000 złr. w. a.
4. Przed rozpoczęciem licytacji, winien będzie chęć kupienia mający 100/0 ceny wywołania, zatem kwotę 1400 złr. w. a. złożyć.

Pod względem stanu tabularnego, sprzedać się mającej sumy 14000 złr. w. a. z pn. odesła się wszystkim chęć kupienia mających, do c. k. galic. Tabuli krajowej we Lwowie, a pod względem warunków sprzedaży, do tusańskich aktów, w których warunki licytacyjne z wolnością przejrzania tychże dla stron interesowanych pozostawione są.

O czym zawiadamia się strony interesowane, tudzież wierzycieli hipotecznych z miejsca pobytu wykazanych do rąk własnych zaś tych wierzycieli, którzyby dopiero po 2 grudniu 1875, prawo zastawu na przedać się mającej sumie uzyskali, niemniej też i tych, którymby uchwała licytacyjna, lub jaka kolwiek uchwała późniejsza w niniejszej sprawie egzekucyjnej, uadła wyjść mająca, albo wcale nie, albo nie na czas, z jakiego bądź kolwiek powodu doręczoną być nie mogła. przez tymże, ku temu już uchwałą z dnia 19 czerwca 1873 l. 9781 w osobie pana adwokata Dora Mijakowskiego, ze zastępstwem pana adwokata Dora Heynego, ustanowionego kuratora i przez edykt niniejszy wydany.

Co niniejszem podaje się do wiadomości powszechnej.

C. k. Sąd obwodowy. Złoczów dnia 8 stycznia 1876.

(272 3-3) **Edykt.**

L. 4131. C. k. Sąd powiatowy ogłasza niniejszem, iż celem ściągnięcia 41 złr. 51 ct. w. a. z odsetkami po 60/0 od 9 lutego 1871 bieżącymi kosztów sądowych i egzekucyjnych 3 złr. 94 ct., 4 złr. 83 ct., 3 złr. 54 ct. w. a. tudzież obecnie przyznanych 9 złr. 92 ct. w. a. na rzecz O. T. Winklera sprzedaną zostanie połowa realności pod n. k. 16 w Mostach wielkich położona Chaima Wolfa Gelbera własna przedmiot księgi gruntowej stanowiąca w dniach 15 lutego, 15 mar-

ca i 5 kwietnia 1876 każdą razą o 10 godz. przed południem przez publiczną licytację w gmachu sądowym.

Cena wywołania 1900 złr. w. a.

Resztę warunków licytacji akt oszacowania i stan tabularny przejrzeć można w registraturze.

O czym zawiadamia się oprócz wierzycieli hipotekarnych, także wszystkich tych którymby uchwała niniejsza z jakiego bądź powodu wcześniej przed terminem doręczoną być nie mogła lub którzyby po dniu 2 lutego 1875 do tabuli weszli do rąk ustanowionego dla nich kuratora p. Tomasza Dygnasa w Mostach.

Mosty dnia 30 listopada 1875.

(318 3-3) **Edykt.**

L. 28870. C. k. Sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszym edyktem niewiadomego z miejsca pobytu Juliana Marxena, iż Józef i Anna Marxenowie w dniu 8 września 1875 L. 21788 wnieśli podanie o zainstabulowanie ich w stanie czynnym realności Nr. 2 na Grzegórkach i to naprzód Józefa Marxena za właściciela nabytych od sukcesorów ś. p. Józefa i Rozalii Marxenów 3/15 i 4/25 części tejże realności, następnie zaś Annę Marxenową za właścicielkę połowy 129/150 części tejże realności, Józefa Marxena własnych, czyli za właścicielkę 129/300 części całej rzeczony realności, na skutek którego zapadła uchwała z dnia 8 października 1875 L. 21788, a gdy takowa temuż dla niewiadomego miejsca pobytu doręczoną być nie mogła, przeto celem doręczenia tejże i zastępowania go p. adw. dr. Balko kuratorem ustanowiony został.

Kraków 10' grudnia 1875.

(349 3-3) **Obwieszczenie.**

L. 3808. Dnia 1 dnia 8 i dnia 29 lutego 1876 każdą razą o godzinie 11 zrana odbędzie się w tutejszym Sądzie publiczna sprzedaż realności Mikołaja Weźnego własnej pod l. k. 3 w Szeptcach położonej, na rzecz Josia Leiby Greifa celem pokrycia 184 zł. 7 1/2 ct. w. a.

Blizsze warunki licytacyjne interesowany przejrzeć może w tusańskiej registraturze.

Z c. k. Sądu powiatowego Rudki dnia 25 września 1875.

(300 3-3) **Edykt.**

L. 24399. C. k. wyższy Sąd krajowy lwowski podaje w myśl ustawy z dnia 25go lipca 1871 l. 96 Dz. p. do powszechnej wiadomości, że w skutek prośby Nachmana Faleka o ustanowienie nowego ciała tabularnego dla tegoż realności, która w mieście Kołomyi, w Kołomyjskim powiecie sądowym i w tamecznej gminie podatkowej pod l. k. 251 st. 390 now. l. parc. 374 leży, na zachód frontem do ulicy szkolnej, na południe do realności Motla Weintrauba, na wschód do ulicy Franciszka Stadriczeńki, a na północ do realności Lifszy Kegler przypiera i z gruntu objętości 40 82/100 □ sążni i murowanego domu na nim stojącego się składa, ces. kr. Sąd powiatowy w Kołomyi wygotował projekt otworzyć się mającego ciała tabularnego, któryto projekt w tymże c. k. Sądzie powiatowym przejrzany być może, a od dnia dzisiejszego za księgę gruntową uważanym będzie, równie oznajmia się, że od dnia dzisiejszego poczynszy, nowe prawa własności zastawu i inne prawa hipoteczne na wyż opisanej nieruchomości jako nowe ciało tabularne do księgi gruntowej wciągnąć się mającej, tylko przez wpis do księgi hipotecznej nabyte, ograniczone, na innych przeniesione lub uchylone być mogą.

Równocześnie wzywa c. k. wyższy Sąd krajowy wszystkich, którzyby

a) na zasadzie praw przed dniem otwarcia tego nowego ciała tabularnego nabytych, domagali się zmiany wpisanych tamże stosunków własności i posiadania bez różnicy, czy zmiana ta przez

dopisanie, odpisanie lub przepisanie, przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości, lub połączenie ciał hipotecznych, czyli też w inny sposób nastąpić ma,

b) już przed dniem otwarcia nowego ciała tabularnego na nieruchomości tej, lub na jej częściach nabyli prawa zastawu, służebności lub inne prawa do wpisu hipotecznego przydatne, o ile prawa te, jako należące do dawniejszego stanu biernego wpisane być mają, a przy założeniu nowego ciała tabularnego wciągnięte nie zostały, ażeby w c. k. Sądzie pow. w Kołomyi swoje oznajmienie do d. 31 marca 1876 (włącznie) tem pewniej wnieśli, ileż w przeciwnym razie utracą prawo popierania oznajmić się mających roszczeń przeciw osobom trzecim, które na mocy niezaprzeczonych wpisów w nowej księdze gruntowej zawartych, prawa hipoteczne w dobrej wierze nabędą.

Nakoniec czyni się uwagę, że obowiązku zgłoszenia ta okoliczność nie zmienia, że prawo zgłosić się mające z księgi tabularnej, już do użytku służyć nie mającej lub z załatwienia sądowego widocznym jest, lub że jakie podanie stron odnoszące się do tego prawa do Sądu wniesionem zostało, tudzież, iż restytucja lub przedłużenie powyższego terminu dla pojedynczych stron miejsca niema.

Lwów dnia 1 grudnia 1875.

Doniesienia prywatne.

L. 67. (397 2 3)

Konkurs.

W celu obsadzenia opróżnionej posady sekundaryusza przy tutejszym szpitalu powszechnym z roczną płacą 300 złr. a. w. rozpisuje się konkurs z terminem do końca lutego b. r. z tem dołożeniem, iż doktorzy wszech nauk lekarskich pierwszeństwo otrzymają.

Z Magistratu kr. miasta Jasło, dnia 21 stycznia 1876.

L. 15. (389 3-3)

Obwieszczenie.

Celem wydzierżawienia propinacyi miejskiej Jaryczowa Nowego na lat trzy a mianowicie od 15 lutego 1876 do włącznie 14 lutego 1879, odbędzie się w urzędzie tejże gminy publiczna licytacja na dniu 26 stycznia, 3 i 9 lutego 1876 każdym razem o 9 godzinie przed południem.

Cena wywołania 7000 złr. w. a.

Wadyum 700 złr. w. a.

Pisemne oferty będą tylko do rozpoczęcia licytacji przyjmowane.

Warunki licytacyjne mogą być w urzędowych godzinach w kancelaryi migny przejrzane.

Zwierzchność gminy Jaryczowa Nowego dnia 15 lutego 1876.

KANTOR WYMIANY
 c. k. uprzyw. galic.
akcyjnego Banku Hipotecznego
 kupuje i sprzedaje
wszystkie efekta i monety
 pod warunkami najprzystępniejszymi.
6% LISTY HYPOTECZNE,
 które według prawa z dnia 1. Lipca 1868 (Dz. p P., XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17. Grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucej małżeńskich wojskowych, na kauce i wadya, — są w tymże Kantorze do nabycia.
 Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezwzględnie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizyi.
 (1 10-?)